

Llobregós informatiu

NÚM. 58 - ABRIL - MAIG 2013

De tot i més

3 Editorial 5 Noticiari 12 De la Vall

18 Comprimits de salut 21 Pedagogia

23 Festes d'hivern 30 Patrimoni a la Vall

34 Preparem la Fira

35 Agenda

37 Entitats

38 El ventilador

40 Opinions

42 Negre sobre blanc

44 No em feu cas

45 Calaix de físio

47 La nostra cuina

48 Llibres recomanats

49 Passatemps

51 Esports

54 Foto record

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
correu-e: info@llobregos.info

Subscripcions i publicitat:

Rosa M. Santamaria 973 473 253

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Ramon Castellà, Ester Closa,
Ramon Fitó, Maria Garganté, Jordi Llauredó,
Maria Morros, Sílvia Peribáñez, Josep Verdés,
Daniel Vidal, Rosa Vila. Coordina: Fermí Manteca

COL·LABORADORS HABITUALS

Albert Alegre, Roger Besora, Albert Brau, Anna Can-
tacorps, Gemma Martínez, Montse Miquel, Antoni
Monroig, Sílvia Porta, Montse Torné, Montse Vives

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO

Carles Alsedà, Assumpció Caelles, Mireia Duran,
Toni Gràcia, Encarna Navarro, Carme Santamaria,
Dolors Simon, Ramon Torné, Mercè Vilaplana,

Disseny i maquetació: Fermí Manteca

Correcció lingüística: Marta Bagà i Dani Vidal

Subscripció anual: 13,00 Euros

A l'estranger: consultar preus

Número solt: 2,50 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003

Impressió: Impremta Barnola (Guissona)

Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

Membre de l'Associació

Catalana de la Premsa

Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és fa responsable ni
subscriu necessàriament les opinions expressades
pels autors dels articles publicats.

www.llobregos.info

nou format

Editorial

Les coses, persones i esdeveniments que passen a la història són aquelles de les que es té documentació que demostren la veracitat d'allò que va succeir. De la resta no en queda ni rastre, a no ser que algun vestigi arqueològic ens faci aventurar-ne hipòtesis. El devenir de la història, però, es deu també a totes les persones anònimes i les coses quotidianes que van succeint i que quedaran oblidades per sempre. És per això que molts historiadors troben a faltar aquelles petites i aparentment anodines coses que també han estat causa i expliquen el perquè la història ha passat com han passat.

La nostra revista va desgranant, número rere número, les petites coses que tenim, celebrem i fem en els nostres pobles. Aparentment poden semblar sense importància, però el conjunt de tot el que fem està movent la nostra història. Possiblement els historiadors del futur trobin en el LLOBREGÓS INFORMATIU una font d'allò que falta en els documents oficials que poden ser molt importants però que no expliquen del tot el perquè de tot plegat.

Avui hi trobareu reportatges de les festes d'hivern i notícies de petits i de grans, a part de les seccions habituals.

Bona lectura i bona primavera a tots.

Portada: Després d'un any mostrant els ponts existents aquí i allà, la nostra portada d'avui ens mostra un aspecte de Torà poc habitual i poc fotografiat, des de la llera del Llanera als peus de l'Aguda.

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

Diputació de Lleida

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

APACTora.org

COL-LABORA-HI

Enriqueta S.C.P.
perruqueria unisex

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

**FLECA
PASTISSERIA**
PERETÓ

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÜJA

Ctra. de Lleida, 1
Tel. 973 460 458
PONTS

QUEVIURES
«LA FACINA»

M. ROSA TARRUELLA
C/ VALL, 4
TEL. 973 473 006
TORÀ (LLEIDA)

JOSEP ALARCON BERNAL

FONTANERIA, CALEFACCIÓ
I AIRE CONDICIONAT

EL CONFORT
La calefacció de terra amb aigua, irradia el calor d'una forma natural, de baix a dalt, raó per la qual es considera com la «calefacció ideal», permetent un màxim confort i benestar.

C/ Eras, 15 • Tel. 973 47 32 67 • 25750 TORÀ

**CUN
PXP**
BAR - RESTAURANT

"La casa del pa i la coca"

CTRA. DE PONTS S/N - 08281
CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS
(BCN) TELÈFON 93.8693038

PUBLICITAT

973 473 253

Primer sopar de dones a Sanaüja

Maria Garganté.- Dissabte 2 de març va tenir lloc al Restaurant La Mallola el primer "Sopar de dones" de Sanaüja. L'esdeveniment estava pensat amb la voluntat de crear un ambient favorable a una futura creació d'una associació de dones de Sanaüja, que és un tipus d'associacionisme que ha tingut gran èxit en els darrers anys en poblacions properes, com Torà, Guissona o Ponts.

El sopar va aglutinar diferents segments d'edat entre les dones sanaüjenques, que van gaudir de la bona cuina i del bon humor d'un monologuista, al qual va seguir una sessió de karaoke per fer cantar les assistents.

Dijous Gras del més petits de Torà

Carme Santamaria.- A la Llar d'Infants volem fer viure als nens com es fan i d'on surten els productes que veuen en el seu dia a dia, per això els vam ensenyar com es fan les botifarres que es mengen. Primer de tot vam triturar el tall, després vam fer el "mandongo", hi vam afegir pebre i sal, tot seguit vam posar el budell a la màquina i... Tatxan!... va sortir la botifarra. Quines cares d'il·lusió i sorpresa tenien els nens al veure-ho; tots van poder veure i tocar la botifarra que vam fer. Va ser una activitat didàctica i divertida.

A l'endemà, Dijous Gras, vam anar a cal Magí, on ens van obsequiar a tots amb botifarra d'ou. No tenim paraules per agrair com ens cuiden i tracten a cal Magí, moltes gràcies!!!

Novel·la història a Castellfollit

Encarna Navarro.- El passat dia 15 de març, a cal Pep de Castellfollit de Riubregós, tingué lloc la presentació del llibre "De qui és aquesta maleta?", la primera novel·la de Darius Solé. Presentat per l'escriptor Pep Elias, aquest relatà la història del llibre escrit arran de la troballa casual d'unes cartes manuscrites a la masia Castellanes, al terme de Castellfollit.

La novel·la relata la persecució dels fills dels masovers d'aquella casa pagesa per part de la república, primer, i pel règim franquista, després. Portats a l'Aragó, tornats a l'Alta Segarra, escapats a França, retornats a Catalunya i presos pels franquistes, arriben a un camp de concentració a Galícia on viuran la cruesa humana, la por i la malnutrició.

Altres presentacions previstes seran el dia 5

d'abril al Casino Foment d'Igualada i el dia 12 d'abril a la Sala Felip de Calaf.

Calçotada popular a Calonge de Segarra

Ajuntament de Calonge de Segarra.- El passat diumenge 24 de febrer, prop d'una seixantena de veïns i veïnes de Calonge de Segarra es van aplegar al local social del municipi per celebrar la calçotada popular, que enguany va arribar a la cinquena edició, organitzada per l'associació Joves de Kalonge amb la col·laboració de l'Ajuntament. El menú va consistir, a més dels calçots, en botifarra i cigronets de l'Alta Anoia, postres i cava.

Com ja és tradició, tot seguit del dinar la festa va ser amenitzada pel joc del bingo. L'acte va ser un èxit tant per la bona participació com per la col·laboració dels veïns i veïnes.

Per veure les fotografies de la calçotada popular, visiteu el web www.calongesegarra.cat

Taller de memòria a Castellfollit

Ajuntament de Castellfollit.- El dia 6 de març va començar a Castellfollit de Riubregós un taller de memòria que durarà fins a mitjans de maig. La memòria és la capacitat que tenim de recordar les coses, ja siguin experiències, records, continguts que hem après durant la nostra vida a través de l'estudi o la lectura, i a vegades no ens ho sembla però és molt necessària per al dia a dia, per recordar on hem guardat alguna cosa, un número de telèfon important...

És per això que des de l'Ajuntament de Castellfollit i a través de la Diputació de Barcelona s'ha organitzat aquest taller. Es reuneixen cada dimecres i els hi ensenyen diferents exercicis i tècniques per mantenir "en bona forma" aquesta eina tan necessària que tenim.

Inauguració de la Sala de Vetlla de Torà

Sílvia Peribáñez.- Joan Reñé, president de la Diputació de Lleida, va inaugurar la nova Sala de Vetlla de Torà el passat 10 de febrer. Aquest nou equipament vol cobrir la creixent necessitat d'aquest servei, tot i que la seva construcció als baixos de l'Ajuntament, ha aixecat protestes entre els veïns més propers a causa de l'afectació de la seva vida quotidiana quan hi hagi algun enterrament i pel més que dubtable bon accés a la plaça de l'Hospital on està ubicat aquest nou servei.

L'obra ha estat subvencionada per la Diputació amb 43.186,31 euros. Durant la seva estada, el president Reñé ha estat acompanyat per l'alcaldesa, Mercè Valls, i pel president del Consell Comarcal, Adrià Marquilles.

Els pares de Torà no acaten la llei Wert

Carme Santamaria. - "Defensem l'escola en català"... Amb aquest propòsit vam començar un grup de gent de Torà a reunir-nos per vetllar i no quedar-nos de braços creuats davant dels atacs i retallades que està patint i patirà la nostra llengua dins la nova llei d'educació (LOMCE) del ministre Wert.

No volem que arribi el moment que ens obliguin a aplicar aquest nou model d'educació en el que el català serà relegat a ser una llengua secundària, i on tots els ensenyaments es faran en castellà. No volem perdre aquest sistema d'immersió lingüística que tenim actualment i que tants bons resultats ha obtingut.

Per això vam elaborar una carta per recollir signatures dels pares, mares i tutors dels alumnes de Torà donant suport a la comunitat educativa perquè no acati aquesta llei. Un cop recollides les signatures

han recolzat la proposta més d'un 90% dels pares, i n'estem molt contents; per això hem decidit continuar treballant-hi i el pas següent serà enviar aquestes signatures al departament d'Ensenyament i deixar constància oficial d'aquest suport de Torà a no acatar aquesta nova llei que ens volen imposar. Defensarem i vetllarem per protegir la nostra llengua catalana que tant estimem. #ATORANOACATEM

Elaboració del mapa de patrimoni cultural

Ajuntament de Calonge de Segarra. - L'Ajuntament de Calonge de Segarra va iniciar, el passat mes de gener, l'elaboració del mapa de patrimoni cultural del municipi, amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona, l'objectiu del qual és conèixer la riquesa cultural i natural del terme i així poder establir mesures per a la seva protecció, conservació i difusió.

A fi d'obtenir el màxim d'informació possible sobre els elements culturals existents, l'Ajuntament va organitzar, el passat 23 de febrer al local social, una reunió informativa sobre l'elaboració d'aquest mapa. Tant l'ajuntament com l'empresa que el redactarà van explicar en què consisteix i les seves finalitats. A la reunió, diferents veïns del municipi hi van aportar els seus coneixements vers el patrimoni cultural ajudant així l'Ajuntament a dur a terme aquest inventari, per la qual cosa el consistori agraeix a tothom la seva col·laboració.

IV taller de poda a Pinós

Ester Closa. - El passat 23 de febrer es va fer a Pinós el quart curs de poda i restauració d'arbres antics, organitzat per l'Associació l'Arada. L'assistència al curs, que cada any va en augment, va ser d'unes 25 persones. Algunes d'elles ja havien assistit en edicions passades del curs.

Després de la sessió teòrica de Tomàs Llop, ell mateix es va encarregar de fer una demostració pràctica directament sobre arbres fruiters.

L'Ajuntament dóna la benvinguda als nadons calongins

Ajuntament de Calonge de Segarra.- El passat 9 de febrer, l'Ajuntament de Calonge de Segarra va lliurar, com a obsequi de benvinguda, sengles canastretes amb productes per al nadó al Noè Fitó Riera, nascut el 15 de desembre de 2012, fill del Jordi i l'Elisabet, de cal Fania de Mirambell; i a la Berta Parés Cuadros, que va néixer el 28 de desembre de 2012, filla del Ramon i l'Angèlica, de la Caseta.

D'aquesta manera, l'Ajuntament va donar la benvinguda als nadons calongins nascuts durant l'any 2012.

Taller d'Alimentació Saludable a Massoteres

Dani Vidal.- Una quinzena de veïns del municipi han participat al taller d'alimentació saludable, a càrrec del nutricionista Daniel Rubió Brescó, els dissabtes 23 de febrer, 2 i 9 de març, en sessions de dos hores cada dissabte, al local social de Massoteres.

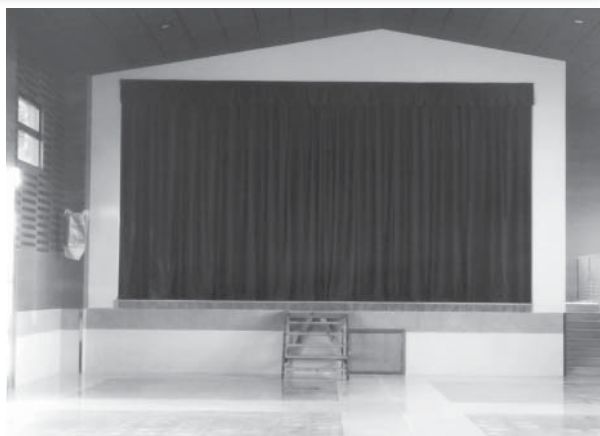
Durant el curs els assistents han treballat temes com planificar un menú setmanal equilibrat, conèixer els grups d'aliments, racions recomanades i, finalment, saber interpretar les etiquetes dels aliments i la publicitat enganyosa.

El taller el van organitzar l'Ajuntament de Massoteres i el Consell Comarcal de la Segarra, a través del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD). La inauguració va anar a càrrec de l'alcalde del municipi, Miquel Àngel Marina, i la consellera comarcal Mercè Valls, responsable de l'àrea de la dona al Consell Comarcal de la Segarra.

Acabament de la Sala Polivalent de Vicfred

Josep Verdés.- Durant aquestes properes setmanes es realitzaran unes petites obres per acabar d'adequar la sala polivalent. Les obres que falten són: posar unes cortines a l'escenari, comprar de petits electrodomèstics que faltaven a la zona de la cuina i per últim col·locar unes lames exteriors regulables a les finestres per tal de regular l'entrada de la llum solar. El pressupost total puja a 18.519 euros i està subvencionat en un 95% per la Presidència de la Diputació i la resta s'acabarà pagant amb fons propis de l'Ajuntament.

D'aquesta manera el poble de Vicfred disposa d'un equipament necessari com a espai socio-cultural obert a les diverses activitats que s'hi realitzen i que servirà també per a la cohesió social.

Ivorra celebra el dia de la dona

Dolors Simón. - El divendres dia 8 de març era el Dia Internacional de la Dona, però a Ivorra l'Associació de Dones el vàrem celebrar l'endemà, el dissabte dia 9. Èrem unes vint-i-cinc persones al local social d'Ivorra i primer es va llegir la declaració institucional que ens va fer arribar l'Institut Català de les Dona.

A continuació "un taller de cuina". Aquesta vegada el curset no va ser impartit per ningú de fora, sinó que vam pensar que tenim molt bones cuineres a l'associació i de totes les edats! Per què no aprofitar aquest talent, el que nosaltres sabem fer i compartir-ho amb totes? I així, l'Eugènia ens va ensenyar com fa el conill a la caçadora i la Fina de cal Molins la Mona de Pasqua, amb els seus trucs i la seva peculiar manera d'adornar-la. Després vam fer la degustació i tot era boníssim, amb

una presentació excel·lent.

Des d'aquí animo a les demés cuineres a repetir l'experiència, ja que l'intercanvi d'informació sempre és enriquidora i benvinguda. Per acabar, a més de fer petar la claca, vam compartir unes partides de cartes i parxís.

Nous vestidors a les piscines de Castellfollit

Ajuntament de Castellfollit. - El passat mes de novembre van finalitzar les obres de construcció dels nous vestidors de la zona poliesportiva de Castellfollit de Riubregós. Aquestes obres, realitzades per l'empresa Castell3 Construccions, SL i cofinançades entre la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Castellfollit de Riubregós, eren molt necessàries ja que l'anterior infraestructura es trobava molt malmesa i es podia haver convertit en un perill per a tots els usuaris.

Es tracta d'un edifici de planta baixa on hi trobem dos vestuaris equipats amb dutxes, lavabos, bancs i taquilles que donarà servei a l'equip de futbol sala i als usuaris de la pista de tennis i a l'estiu també s'utilitzaran per a la piscina. També hi ha un vestuari per

als àrbitres totalment equipat, un magatzem i una zona que s'utilitzarà com a bar quan estigui oberta la piscina. Durant aquest primer semestre de 2013 s'intentarà condicionar l'exterior.

Aniversari de matrimoni de Pere Caelles i Isabel Junyent

Ester Closa. - Celebrar un aniversari sempre és signe de vitalitat, per això la festa dels 56 anys del matrimoni del Pere i l'Isabel va ser una festa grossa. Just el dia 30 de gener de 1957 es van casar el Pere Caelles, de l'Agustina de Calonge de Segarra amb l'Isabel Junyent, de Clarena de Camps.

Fruit d'aquest matrimoni van tenir 2 fills (i també 2 fills polítics i 3 néts). De part de tota la família els volem felicitar pels seus 56 anys de convivència amb paciència i harmonia, que és la mostra del seu gran amor. Per molts anys!!!

Dijous Gras amb la gent gran de la Vall del Llobregós

Assumpció Caellas.- Les festes tradicionals com ara el Dijous Gras se celebren en totes les poblacions del Llobregós. Així, al Casal d'Amics de la Gent Gran de Pinós el vam celebrar amb botifarra d'ou i pa torrat per berenar. Per la seva part, el Casal de Torà, en canvi, el menú va ser de coca de llardons i vam acabar fent un bingo molt divertit.

A Ivorra, després de moure el cos fent la gimnàstica habitual, vam fer un petit berenar amb botifarra d'ou i pa amb tomàquet. Pel que fa al Casal de Sanaüja, per poder agafar forces, vam començar amb un tall de coca de llardons i seguidament ens vam posar en marxa, "Sanaüja mou-te!". Que per molts anys ens puguem retrobar totes juntes!

Festa de la Pedra a l'església d'Anfesta

Rosa Vila.- Com cada any a Anfesta es va celebrar la Festa de la Pedra per pregar per la protecció de la collita anual enfront la pedra, gran enemic dels pagesos. Enguany aquesta festa es va celebrar el dissabte dia

26 de gener. L'església, que per curiositat és l'única del bisbat de Vic que pertany a la comarca del Solsonès, es va quedar petita per la presència del bisbe de Vic, Romà Casanovas que va presidir la missa.

Curset de cuina a la Molsosa

Rosa Vila.- Els dissabtes dies 12 i 19 de gener es va fer un curset de cuina al municipi de la Molsosa que va organitzar l'Ajuntament, amb la col·laboració de l'Institut Català de la Dona.

El cuiner solsoní Oriol Pallarès ens va ensenyar a elaborar diferents plats; des d'un "rissoto" de ceps, una espatlla de xai o un pollastre amb gambes... fins a un tiramisú.

Després de cada sessió "els petits chefs", nosaltres, ens menjàvem el que havíem cuinat. I tot s'ha de dir: Delicioooooooooos!

Concurs públic per a l'arrendament de la vivenda Casa del Mestre

Ajuntament de Calonge de Segarra.- Aquest Ajuntament ha obert un concurs públic per a l'arrendament de la Casa del Mestre com a vivenda / alberg-casa de colònies. La Casa del Mestre, situada a l'entorn de Santa Fe de Calonge, consta de dues plantes, amb una superfície útil de 128 m².

Amb l'obertura del concurs públic, s'accepten les propostes de tothom qui pugui estar interessat en l'arrendament, les quals seran valorades segons els criteris establerts en el Plec de Clàusules Administratives Particulars. S'estableix un tipus mínim de licitació de 240 euros mensuals, que podrà ser millorat a l'alça pels licitadors. El termini per presentar les propostions finalitzarà el proper 14 d'abril. Tota la informació està disponible al web www.calongesegarra.cat. Per a més informació, adreceu-vos a l'Ajuntament de Calonge de Segarra (93 868 04 09).

Taller d'exercici físic a Vicfred

Josep Verdés.- Segueix endavant el curs d'exercici físic 2012-2013, dins el programa "Fatec + Plus Vida" que organitza l'Ajuntament i que està dirigit a tothom qui vulgui mantenir-se en forma sense mirar l'edat. Les classes les imparteix una monitora especialitzada i es fan al nou local social les tardes dels dilluns de 17 a 18 h i els dijous de les 16,30 a 17,30 h.

Aquest any també s'ha demanat una petita aportació de 5 euros mensuals als assistents ja que l'ajuntament ha patit també una retallada de l'ajut que rebia per al taller. Malgrat això s'hi han apuntat bastants veïns de tot el municipi amb l'objectiu de posar-se en forma tot buscant millorar la qualitat de vida de cadascú i a la vegada gaudir d'una activitat sana i gratificant.

COTO DE CAÇA INTENSIVA ENCONILLS

RAMON PORTA
Telf.: 973 473 323 - Mòbil 636 95 08 08

GENT DEL LLOBREGÓS: EL BISBE ESTEVE

El bisbe Gil Esteve va ser una persona important en la seva època. Bisbe de Puerto Rico, de Tarazona i de Tortosa, inaugurà i beneí el primer tren Barcelona Mataró i va confirmar l'Antoni Gaudí. Però sobretot va estimar la seva vila, Torà.

A Torà, en la casa coneguda com a cal Colomo a la plaça de la Creu, hi ha una placa en la que s'hi llegeix: "Aquí nasqué Gil Esteve Tomàs, Bisbe de Puerto Rico, 1798 – 1858". Potser hi ha gent que no saben qui va ser i que va fer aquest bisbe toranès; mirarem d'explicar-ho.

Els primers Esteve es van establir a Torà el 1702, venien de Massoteres i varen construir la casa en un terreny que aleshores era a extramurs del poble; eren coneguts com "els massoteres" degut a la seva procedència. Gil Esteve va néixer el 1798 i era el quart de 10 germans. Un germà seu, Josep que es va casar a Guissona, es va dedicar al negoci del cotó, segurament influït per l'avi matern que era teixidor a Torà i va ser el fundador d'una empresa amb seu a Igualada, primer, i més tard el seu fill Ramon va portar als Estats Units. Avui aquesta empresa, que és una multinacional establerta a vint països dels cinc continents amb el nom de *Ecom Agroindustrial Corporation*, és líder en la producció i el comerç de cotó i cafè.

Tornant a Gil Esteve, aquest ja de petit visitava sovint els frares franciscans del convent de Torà; potser d'aquí va sorgir la seva vocació religiosa i va ingressar al seminari de Solsona; més endavant va estudiar a la universitat de Cervera, on es graduà en filosofia i en dret civil i es doctorà en dret canònic l'any 1825.

La seva primera destinació fou el poble nadiu, Torà, on va exercir d'ecònom. La seva vàlua devia ser coneguda perquè el criden a Barcelona per exercir de rector de la Catedral i més endavant de provisor i vicari general del bisbat. L'any 1827 assoleix el títol d'advocat dels Reials Consells i l'Audiència de Barcelona.

L'any 1846 és nomenat Vicari Capítular de Solsona. El bisbat de Solsona era vacant des del 1838 i era regit per successius governadors eclesiàstics que exercien de bisbe. Les primeres mesures de Gil Esteve foren organitzar el seminari conciliar, redactar un nou pla d'estudis i buscar bons professors. Va adreçar una circular a tots els capellans del bisbat instant-los a recollir tots els documents i llibres, ja que entre la desamortització de Mendizábal i els set anys de la primera Guerra Carlina molt arxius havien quedat delmats.

El juliol de 1848 va presidir el funeral celebrat a Barcelona per Jaume Balmes, l'eminent filòsof. El 28 d'octubre, també de 1848, junt amb el bisbe de Barcelona, va beneir i fer el primer viatge del primer tren d'Espanya, que va fer el trajecte Barcelona a Mataró.

És nomenat bisbe de Puerto Rico, on romangué cinc anys, des del 1849. Allà és recordat perquè va portar-hi, des de Catalunya, la devoció a la Mare de

Déu de la Providència, que encara avui és la patrona del país. Va reconstruir la catedral, destruïda feia anys per un terratrèmol, va ampliar el palau episcopal i va edificar moltes esglésies. Va tornar molt malalt de Puerto Rico i el Papa el va nomenar prelat domèstic de Sa Santedat i la Reina Isabel II li va concedir les grans creus de Carles III i d'Isabel la Catòlica.

El Dr. Esteve tornà a Torà per curar-se i aquí fa vida de sacerdot. L'any 1853 paga la campana grossa de l'església de Torà, que el 1936 va ser trossegada junt amb les altres cinc que hi havia durant la guerra civil. Durant l'estada parla amb les autoritats per tal de fer un nou cementiri, ja que l'existent situat a tocar de l'església era petit i la humitat malmetia les parets. Elegit el terreny vora la riera del Llanera, és edificat amb la pedra del castell enrunat de Torà, que el mateix bisbe havia sol·licitat al Duc de Cardona-Medinaceli. El Dr. Esteve va pagar la capella del fossar i l'any 1854 beneïa el nou cementiri.

El nunci a Espanya li va proposar regir un Arquebisbat, però ell no ho acceptà per manca de salut. També l'any 1853, el 10 de setembre, va donar la confirmació a Reus a Antoni Gaudí el que seria el gran arquitecte català més universal.

L'any 1855 és nomenat bisbe de Tarazona, a

l'Aragó. Hi estarà dos anys i hi és recordat perquè va fer un nou pla d'estudis de catequesi per a la formació de sacerdots i per a la instauració de la confraria de la Minerva, que a Torà estava molt arrelada.

El 5 de gener de 1858 pren possessió del bisbat de Tortosa, que l'acull amb entusiasme, però l'estada serà curta ja que morí el 19 de juliol del mateix any. En el poc temps que hi està es guanya l'admiració i el respecte dels tortosins. Fou enterrat a la capella del Sagrari de la Catedral de Tortosa i una làpida de marbre ens recorda el seu origen toranès i els càrrecs que va tenir. En les diòcesis que va presidir va demostrar les seves dots de prudència, organització, humilitat, ordre i impuls de l'ensenyament.

La seva estimació vers el poble de Torà es fa palesa en el seu escut episcopal, en el que hi ha el toro, símbol de la seva vila nativa. Abans de morir va repartir els béns entre els seus familiars. A la casa "Cardoni" de Torà, en la que per parentiu el bisbe hi va fer estada, guardaven el pectoral i un retrat seu a l'oli signat per Antoni Martí, sordmut, el 1855. Torà en agraïment al seu il·lustre i magnànim ciutadà li va posar el seu nom a la plaça on va néixer: plaça del Dr. Esteve.

Ramon Torné

VENDA - INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ D'ELECTRÒNICA EN GENERAL

TV-VÍDEO-AUDIO-HIFI
TELECOMUNICACIÓ
ORDINADORS
TELEFONIA

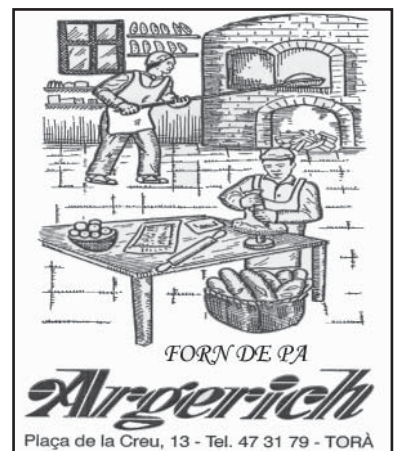

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

e-mail: mca@viladetora.net

C. del Vall, 6 Tel./Fax 973473350

25750 TORÀ (Lleida)

32a CAMINADA POPULAR DE TORÀ

*“Bo i servint de capçalera al bressol
que forma la vall del riu Llobregós,
estesa de sol ixent a ponent, s’aixeca,
a la banda de tramuntana, la munta-
nya de l’Aguda poblada d’oliveres, a
la terra de conreu; de roures, a la part
boscana, i de magraners, a les mar-
geres florides de romanins, timons,
argelagues i sajulida”*
(Mn. Xavier Bosch i Comelles, 1929)

El proper 28 d’abril se celebra la Caminada Popular de Torà. Reprenent el seguit de caminades dedicades a cada un dels pobles del municipi, enguany li correspon a l’Aguda.

L’Aguda fou, antigament, un nucli de població d’una vintena de cases, avui gairebé totes enrunades com el seu castell medieval del segle X. Aquest castell va ser estratègic durant el procés de població d’aquestes terres disputades entre els comtats cristians i el món islàmic. Formava part d’una xarxa de fortificacions i torres aixecades a la riba dreta del riu

Llobregós, configurant una línia fronterera i defensiva del comtat d’Urgell.

Prop del castell trobem un altre element romànic

del nucli, l’església de Santa Maria de l’Aguda. Des dels seus orígens i fins al segle XIX ha estat costum pels vilatans de Torà invocar a la Verge de l’Aguda, en situacions d’extrema necessitat com sequeres i epidèmies, a través de concor-

regudes peregrinacions al temple. Encara avui els vilatans de Torà s’apleguen a l’Aguda el dilluns de Pasqua i pel Pilar.

La ruta d’enguany començarà a l’Aguda i serà el 28 d’abril

Ctra. de Calaf, 1
Pol. Ind. L’Aguda
Tel./Fax 973 473 125
25750 Torà (Lleida)

Avda. Generalitat, 8
Tel. 973 550 202
25210 Guissona (Lleida)

CERÀMICA RAJOLS ARTICLES SANEJAMENT CEMENTS

CORREDORIA D’ASSEGURANCES
ASSESSORIA FISCAL LABORAL
COMPTABLE EMPRESARIAL
JURÍDICA I INMOBILIÀRIA

Avda. de la Generalitat, 3
25230 MOLLERUSSA (Lleida)
tel. 973 712 233 • fax. 973 712 129

•
Carrer Indústria, 7
25500 LA POBLA DE SEGUR
tel. 973 68 05 04 • fax 973 68 05 04

•
Passeig Caputxins, 1, 1r. 1a.
43000 VALLS (Tarragona)
tel. 977 61 36 00 • fax. 977 60 35 03

"L'Aguda, recés íntim, acollidor, on confiats pugen a pregar els toranesos, tanmateix era el darrer remei, l'última esperança en les hores negres de la dissort" (Mn. Jaume Sarri i Muntada, 1958)

L'accés a peu des de la vila per una carrerada medieval s'ha vist afectat per la destrucció d'aquesta via. És per aquest motiu que l'últim tram de la caminada, i només pels agosarats i agosarades que facin la ruta llarga, enfilarem un vell però poc concorregut corriol que ens conduirà a l'Aguda.

Us animem a compartir un recorregut amb unes vistes impressionants sobre la Vall del Llobregós.

Permeteu que el paisatge us parli, de ben segur que descobrireu una part més de la nostra història.

Benvinguts i benvingudes a la 32a Caminada Popular de Torà!

**Associació del Patrimoni
Artístic i Cultural de Torà
(APACT)**

Perfil de la ruta

**Pinsos
BAGÀ, s.a.**

Fàbrica i Oficines :

Plaça la Creu, s/n.
Tels. 973 47 30 11 - 973 47 30 86
Fax. 973 47 33 58
25750 TORÀ
(Lleida)

**Taller SANTI
SANAÜJA**

Crta. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

ENTREVISTA AL MOSSÈN DE SANAÜJA

Mossèn Carlos va nèixer a Medellín (Colòmbia), en una família d'origen humil i molt nombrosa. Va sentir ben aviat la vocació religiosa i la vida el va portar a Catalunya, al bisbat d'Urgell, on després de servir diferents parròquies, des de fa dos anys i mig és rector de Sanaüja, una de les parròquies històricament més emblemàtiques de la diòcesi, on els bisbes hi tenien palau i que compta amb una de les esglésies més boniques del bisbat. Avui Sanaüja no és la vila important que fou cinc-cents anys enrere, sinó un poble que no arriba als cinc-cents habitants, però que no obstant això manté un fort caràcter i personalitat. A milers de quilòmetres de la seva Colòmbia natal, mossèn Carlos ens parla de la seva experiència, la seva trajectòria i la seva vida al capdavant d'una parròquia rural.

Expliqui'ns una mica quina ha estat la seva trajectòria fins arribar a Sanaüja.

Des de petit vaig voler ser sacerdot i vaig estudiar i treballar per arribar a ser-ho amb l'ajuda d'un sacerdot català que estava de missioner a Colòmbia.

El llavors bisbe de la Seu d'Urgell em va proposar fer-me sacerdot per tal de servir aquesta diòcesi i fou així com vaig venir a fer un any d'introducció a la cultura i a la Pastoral Catalana. Un cop ordenat sacerdot van destinar-me com a vicari parroquial a Sant Julià de Lòria (Andorra), després vaig ser nomenat rector d'alguns pobles veïns d'Artesa de Segre, posteriorment vaig ser Rector de les Pallargues i professor a l'Institut de Guissona; més tard vaig ser rector a la Pobra de Segur. Després d'un temps a la Pobra vaig tornar un any per retrobar-me amb la cultura i la realitat de l'Església al meu país (Colòmbia). Des que vaig tornar a Catalunya estic de Rector a Sanaüja i alguns pobles veïns.

Quines són les diferències més evidents entre les seves tasques a Colòmbia i a Catalunya?

Colòmbia és un país majoritàriament catòlic i molt practicant, i donat que allà sempre he viscut, estudiat

i treballat en ciutats grans, la meva experiència pastoral i educativa és de "masses". Parròquies de 30.000 habitants i col·legis de 5.000 alumnes. És un país on hi ha molts infants i joves, per la qual cosa tot sembla més alegre i dinàmic. A això també hi ajuda l'ambient sempre festiu i el caràcter obert de la seva gent.

A Catalunya pertanyo a una diòcesi eminentment rural, per la qual cosa el tracte sempre és més personalitzat. Però al venir d'una cultura diferent, tinc la sensació que el procés d'integració i l'eficàcia de la feina és més lenta, però al final no és pas menys efectiva!

Després de més de dos anys a Sanaüja, quin és el seu balanç de la seva estada a la població com a rector de la parròquia?

Estic content; em sento acollit i ajudat per la gent. Veig que el poble estima i se sent corresponsable amb la Parròquia. Gràcies a la col·laboració de tots s'han fet algunes millores al temple. Jo procuro acomplir la missió que l'Església m'ha encomanat el millor que sé i puc, però la veritat és que és la gent del poble la que fa que Sanaüja, malgrat ser un poble petit, doni la impressió de ser una parròquia gran, activa, dinàmica i important.

Mn. Carlos Alberto Ospina és colombià i exerceix a Sanaüja des de fa dos anys i mig

Expliqui'ns una mica els avantatges i els inconvenients de gestionar una parròquia rural, havent de donar servei a tants poblets petits, sovint també amb molts pocs feligresos.

Els avantatges són el tracte personal amb la gent, el ritme tranquil amb el que es viu i es treballa als pobles i l'oportunitat que tens de portar una vida més espiritual gràcies a la disponibilitat de temps i a un major contacte amb la natura.

De veritat, l'únic desavantatge o preocupació que tinc mes a mes és si els pocs que som i amb el poc que podem aportar cobrirem les despeses que implica mantenir unes parròquies tan petites en actiu. Les altres preocupacions, com la formació més oberta al món, la implicació amb la realitat de l'Església universal i l'accés a la modernitat el cobreixen els mitjans de comunicació i els avenços tecnològics dels nostres temps.

Com a rector d'una parròquia rural, què considera que pot aportar a la comunitat i quins són els seus projectes de futur?

El meu desig, més que aportar alguna cosa, és acompanyar la gent en el seu dia a dia, procurant fer-los descobrir i sentir la presència de Déu en les seves vides i el meu projecte és el que Jesús ens va deixar: crear un ambient familiar on tots ens sentim fills de Déu, germans els uns dels altres i sensibles i solidaris davant les necessitats de tots. Fer de la parròquia una petita porció de la gran família de Déu que és l'Església, on ens trobem, ens acollim, ens acceptem, ens ajudem i ens perdonem.

I finalment, acabariem amb una pregunta d'actualitat: com considera que pot influir la procedència del nou Papa (és el primer pontífex del continent americà —el continent amb més catòlics, però també un continent severament afectat per la pobresa) en aquesta nova etapa que ara s'obre en el si de l'Església?

Crec que és el Papa que el Senyor ha volgut donar-nos per tal de parlar-nos (a través d'ell) a nosaltres, la gent del nostre temps. La seva procedència humil i el seu testimoni de vida senzilla ens crida a viure més sòbriament. L'impacte del seu nomenament és que ens diu que els "canvis" són possibles. La proximitat de la gent i l'ambient acollidor que està creant al seu voltant ens diu que a l'Església tots som Família i els seus gestos de Pastor parlen de la necessitat de tornar al si de l'Església per tal de dignificar la persona, humanitzar la vida i espiritualitzar el món... Perquè només en Déu i des d'Ell hi ha plenitud de vida.

Maria Garganté i Llanes

Nota de l'autora

Quan vaig proposar-li l'entrevista a Mn. Carlos, ell em va comunicar que s'havia mort el Josep M. Gatnau, secretari de l'Associació de Jubilats i una persona activa i carismàtica. El dia del funeral, el mossèn recordava la seva amistat i els entranyables esmorzars amb el Josep M. els dimecres de mercat a Ponts. Fa poc temps recordava també la generositat de la M. Rosa de ca l'Alet. Són moltes (massa), en el que portem d'any, les persones que Mn. Carlos ha hagut de glossar en enterraments (que si el José Parra, el Joan de cal Valent, la Conxita de cal Mariano, el Juanito de cal Rap, el Jaume de cal Mílio... i disculpeu si me'n deixo, encara, algun). Persones que se'n van i que esdevenen records, vivències i presències fixades en la memòria d'aquests petits pobles on ens coneixem tots. I també on, quan algú se'n va per sempre, el trobem més sensiblement a faltar...

EL 10% DELS CATALANS PATEIXEN ARTROSI

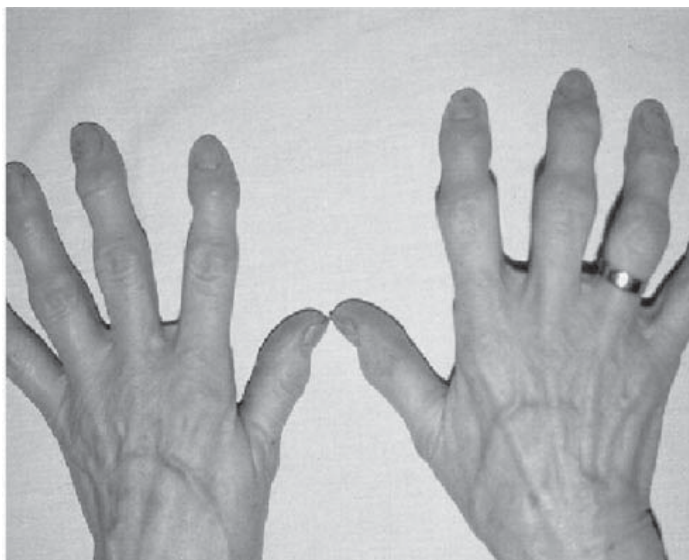
L'artrosi està sobrediagnosticada i infratractada, ja que s'estima que només entre el 40 i 50% dels pacients compleix correctament el tractament. Es tracta d'una de les malalties més prevalents ja que afecta al voltant de 5 milions d'espanyols i que més recursos sanitaris consumeix.

La manca de tractaments es pot explicar per la insuficiència de recursos per a la investigació i això és a causa de diferents factors. En primer lloc, hi ha la creença equivocada que l'artrosi és una malaltia benigna, conseqüència de l'envelliment i que moltes patologies han de ser abans investigades. En segon lloc, l'artrosi no és una única malaltia. Se sap que no és el mateix una artrosi de mans, que de genoll o de columna vertebral, i fins i tot en una articulació concreta es pot arribar a la situació d'artrosi per vies patològiques diferents. Tot això fa que sigui molt difícil i complexa la selecció de poblacions homogènies on realitzar els estudis.

La creença que és una malaltia benigna, que "no té cura", i que els tractaments farmacològics només són simptomàtics i tenen molts efectes adversos, fa que els pacients no segueixin els programes terapèutics. Però, al mateix temps que el tractament farmacològic, el no farmacològic és tant o més important. Ajudar a treballar les articulacions afectades evitant la seva sobrecàrrega, ja sigui funcional, amb ajudes tècniques o reduint el

pes, millorar la funció muscular a través d'exercicis de gimnàstica, o el control d'altres malalties que poden coexistir amb l'artrosi, com per exemple la diabetis, la hipertensió o les dislipèmies, tampoc se segueix amb un mínim de disciplina. És probable que la raó radiqui en què l'esforç i el temps necessari per obtenir la millora desanimin els pacients.

L'artrosi és la primera causa de consulta al sistema

sanitari i la primera causa d'incapacitat permanent. S'estima que els costos de l'artrosi de genoll i maluc estan situats al voltant del 0,5% del PIB. A Catalunya

Dusfort
RESTAURANT

CARNS A LA BRASA - MENÚ DIARI - ESMORZARS

HORARIS

De dilluns a dijous de 8 a 5 de la tarda
Divendres i dissabtes de 8 a 12 de la nit
Diumenges i festius de 9 a 12 de la nit

Ctra. 1412, (Calaf-Ponts) - 08281 CALONGE DE SEGARRA
Tel. 636.60.79.13 e-mail: restaurantdusfort@gmail.com

www.
valldellobregos.
cat

és la primera causa a la llista d'espera per a la cirurgia programada.

En reumatologia no es pot fer en la majoria dels casos prevenció primària ja que seria el conjunt d'actuacions a realitzar en la població abans que aparegui la malaltia. La prevenció secundària és, de forma bàsica, el diagnòstic precoç. Quan el pacient ja té manifestacions clíniques i s'observen anormalitats radiològiques, la malaltia ja s'ha iniciat i en molts casos serà difícil d'aturar. En ser considerada "benigna", el pacient retarda molt la consulta al professional sanitari; el diagnòstic en les seves primeres fases, quan encara les estructures articulars no han patit un dany irreparable, és fonamental.

El diagnòstic de l'artrosi és senzill de fer, però el tractament hauria de ser multidisciplinari a través del metge de capçalera, el reumatòleg i el metge rehabilitador. I aquesta corresponsabilització pel tractament i la investigació és excepcional. D'unitats d'artrosi que les contemplin des de la investigació bàsica dels trastorns articulars fins a la cirurgia, etapa final del procés, només n'hi ha sis a tot l'Estat espanyol.

Hi ha avenços diagnòstics en el camp de la imatge. L'ecografia articular és una tècnica diagnòstica que permet veure estructures que no s'observen en la

radiologia convencional. La presència d'inflamació sinovial, de vessament, el cartílag articular, les superfícies òssies, fins i tot l'estat de menisc i lligaments pot ser de gran utilitat en el diagnòstic precoç. La ressonància magnètica és també una exploració habitual en l'estudi global de les articulacions, i en la qual noves tècniques a través d'ella com són la T2 mapping o dGEMRIC, poden fins i tot informar de l'estat del col·lagen o dels

glicosaminoglicans, components fonamentals del cartílag i que són els primers que s'alteren en el procés patològic. També s'està avançant en el coneixement de marcadors biològics, és a dir, en la determinació de productes, en sang o orina, que puguin informar del grau de destrucció o deformació del cartílag articular.

Des del punt de vista terapèutic, a més de nous fàrmacs o noves estratègies amb els analgèsics i els antiinflamatoris, el fet de considerar l'artrosi com una "insuficiència de tota l'articulació", fa que s'estiguin presentant resultats d'estudis en què la diana de tractament és l'ós, o el cartílag o els factors proinflamatoris de la membrana sinovial i que a mig termini poden canviar la història natural d'aquestes malalties.

Sílvia Porta i Simó
Periodista

**La creença que és una malaltia
benigna, que "no té cura",
i que els tractaments farmacològics
només són simptomàtics
i tenen molts efectes adversos,
fa que els pacients
no segueixin
els programes terapèutics**

**ELECTRICITAT - FONTANERIA
MANTENIMENTS**

Jordi Freixes Torramorell

Casa Renyés - L'Aguda - 25750 - Torà

**Tel. 973 296 128
600 077 349
646 549 249**

j-f-t-renyes@hotmail.com

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

Ramon Prats Serrat

TRANSPORT ESCOLAR
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
GRUPS PARTICULARS

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

Hostal de Pinós

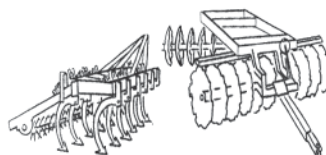
973 473 062

Plaça del Santuari, sn
25287 Pinós

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 47 2077 - Fax 973 48 2373

Tallers Porta
MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Josep Porta Gené
Avda. de Solsona, 22 - Tel. (973) 47 31 00
25750 TORÀ - LLEIDA

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 • C/. Isidre Vilaró, 14 - **08280 CALAF** (BCN) • Tel./Fax 93 868 04 28

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Fexxes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

Mòbil: 687 50 37 30

Visiti el museu
del pa

el **QUIOSC**
del passeig

Passeig Santa Calamanda, 15
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF

CORREGIM ACTITUDS

D'un temps ençà, vinc observant una sèrie d'actituds que no afavoreixen gens la capacitat de concentració i atenció cap a l'estudi. Segur que tots els pares n'hem pogut observar unes quantes de ben a prop.

Avui seré pràctica, a veure si podem millorar les aptituds corregint algunes actituds a l'hora de fer deures i estudiar. Segur que encara hi som a temps.

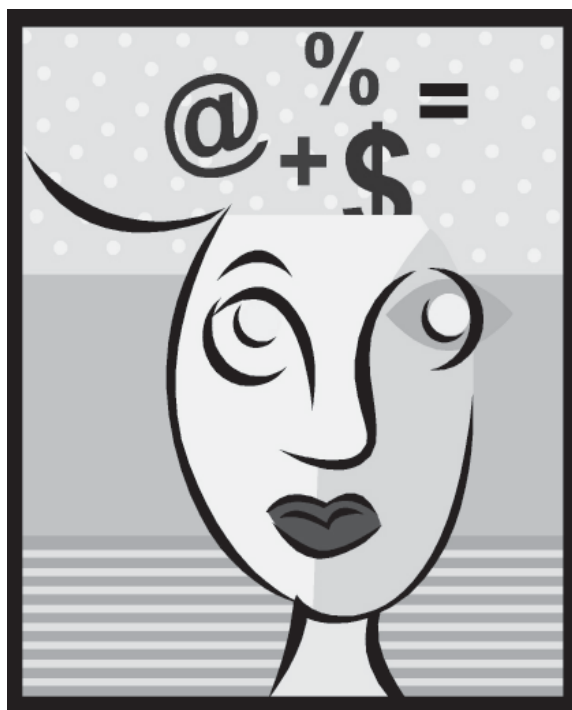
Podríem començar pel llapis. Sovint l'agafen tan malament que no poden veure el que escriuen. Un dels recursos, si ja tenen deu o més anys, pot ser escriure els enunciats dels exercicis dels deures amb ploma estilogràfica o amb un retolador de punta fina. La clau és que s'han d'agafar més amunt i per tant poden veure el que s'escriu. Es pot practicar abans de posar-se directament amb els deures. Pels més petits escriure i dibuixar amb retoladors de punta fina també els pot ajudar, sobretot a controlar la pressió.

Una altra és l'extensíssima col·lecció de postures a l'hora de seure. Per començar les cadires tenen quatre potes i no són un gronxador. El cul ha d'estar ben posat i l'esquena dreta contra el respall. Ara ja podem continuar. El full ha d'estar al davant i un pèl inclinat segons se sigui dretà o esquerrà. Si una mà té el llapis, l'altra mà ha d'aguantar el full, no el cap; per això ja tenim un coll que fa aquesta feina. No es pot escriure i aguantar el full amb la mateixa mà.

Més. La taula d'estudi o l'escriptori han d'estar ordenades. El telèfon mòbil apagat, no val en "mode silenci". L'ordinador només com a eina de consulta o treball. És important que l'ordinador estigui en una zona comunitària. Les habitacions són per dormir.

La música, en tot cas, tan suau i tan baixeta que no pugui distreure. Tot i que és millor sense.

Agendes de setmana vista, així amb un cop d'ull es pot veure de seguida tot el que s'ha de fer.

També és bo fer-se llistes setmanals apuntant-t'hi tot el que s'ha de fer durant la setmana, fins i tot les activitats extraescolars, sortides, etc. La mida que s'ha-gin anat realitzant, tatxar-les. D'aquesta manera es pot gaudir de la sensació de "feina feta", "objectiu assolit"... fent créixer l'autoestima perquè hem aconseguit allò que ens hem proposat.

Aquesta vegada tots tenim deures.

Montse Miquel Andreu, pedagoga
Colegiada núm. 00969

TORRA
CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/. Palauet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tel.: 973 473 433 - 973 473 372
Fax: 973 473 572

REPÀS

- / Primària i ESO
- / Millora de les tècniques i hàbits d'estudi
- / Classes puntuals

Atenció individualitzada i personalitzada

REFORÇOS

- / Millorem i amplièm el vocabulari
- / La comprensió i l'expressió oral i escrita
- / La lectura, l'ortografia i la matemàtica
- / L'atenció i la concentració
- / L'autoestima i la seguretat

un cop de mà
suport pedagògic

Plaça de la Plana, 2 Baixos - 25210 Guissona - Tel. 973 55 16 92

Ctra. Barcelona - Andorra, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Telèfon 973 47 34 21

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA TORÀ (LLEIDA)

Construcció i manteniment de jardins,
tractaments fitosanitaris, podes, podes
ornamentals, neteja forestal i paisatgística...

Atenció personalitzada - Pressupost sense compromís

Telèfon: 658.55.03.76 (IVAN, el seu jardiner de confiança)
Av. Solsona, 32 - Torà

Us ofereix:

loga
Aeròbic
Manteniment
Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 506
637 714 105

BLAI GABINET DE SERVEIS, S.L.

PONTS - Tel. 973-460-500

TORÀ - Tel. 973-473.155

GESTORIA

LABORAL - FISCAL

ASSEGURANCES

COMPTABILITATS

www.llobregos.info

EXCAVACIONS DUOCASTELLA S.L.

Castellat - 08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)

Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163

www.excavacionsduocastella.com

e-mail: calmarquet@calmarquet.net

SOLA

MAQUINÀRIA AGRÍCOLA SOLÀ S.L.

Ctra. d'Igualada s/n - 08280 CALAF

tel. 93 868 00 60 fax 93 868 00 55

E-mail: sola@solagrup.com

A photograph of a person wearing a large, dark blue bull mask with yellow horns and a red dress, walking down a narrow, cobblestone street in a village. The street is flanked by multi-story buildings with balconies and a Spanish flag hanging from one of the balconies. The text 'LES FESTES D'HIVERN AL LLOBREGÓS' is overlaid in large, yellow, bold letters.

LES FESTES D'HIVERN AL LLOBREGÓS

Molts pobles tenen la seva Festa Major d'Hivern, com ara Ivorra per la Candelera, o Castellfollit per Sant Vicenç. En les pàgines següents, però, presentem les festes del Carnaval i les de Santa Àgueda, per ser les més populars i participades.

El Brut i la Bruta de Torà

El passat 2 de febrer vam tenir l'oportunitat de gaudir del Carnaval del Brut i la Bruta a Torà. Els personatges de la Festa varen tornar a sortir al carrer per tal de fer reviure la història, a l'igual que els nostres magnífics gegants, que varen fer ballar als més petits i més grans.

Durant el matí va tenir lloc el 2on mercat popular on els vilatans van poder oferir les seves millors peces, articles i menjars: corbates, crepes, cistelles, banderes, llibres, paelles... a l'hora que es realitzava el Carnaval Infantil per al més petits: una pallassa aèria engrescava els més menuts. Posteriorment va tenir lloc la desfilada, on aquells que volien van poder lluir la seva disfressa al llarg d'una catifa vermella.

També aquells que es van engrescar van poder guarnir balcons amb la temàtica "en pilotes": una bona paia penjava de cal Pep de la Florència; aquella sí que anava en pilota i... picada!

Entre el matí i la tarda, semblava que el temps volgués fer tot allò que durant setmanes endarrere no havia pogut fer: va nevar quatre volves, va ploure, va fer molt vent... però res va impedir que es pogués realitzar l'esperada festa a la tarda. Vàrem començar amb el pregó de la festa, que va representar un concurs televisiu presentat per en Josep Maria Gags –acompanyat per una elegant hostessa– que va guiar tot el concurs, comentant temes locals i no tan locals. Alhora es realitzava el concurs, on un "nini", una àvia

de tota la vida i un tartamut van tenir l'oportunitat de mostrar la seva cultura toranesa. Es varen resseguir els personatges que havien quedat en pilotes durant l'any tant a nivell local com a nivell nacional, es va arribar a un moment àlgid quan tots els membres

del concurs televisiu van ballar el Gangnam Style a la toranesa. El concurs va ser un èxit total i l'àvia es va acabar enduent el magnífic premi de 0 euros, més diners dels que té el nostre estimat ajuntament, mentre els altres dos concursants es quedaven en pilotes per haver errat en les seves respostes.

En acabar el pregó, els personatges van començar la ballaruga amb el tradicional ball del Bonic i la Bonica, i el Brut i la Bruta mofant-se al voltant d'aquests. Després, gràcies als grallers i timbalers i a la Xaranga Damm-er, es va poder disfrutar de la rua amb els gegants portats pels nostres magnífics i valents geganters. Enguany es va canviar la ruta de la rua i es va passar pel casc antic del poble. Finalment, la festa va acabar davant de l'ajuntament, on es va celebrar el Bingo Brut, amb el sorteig de detalls amb les imatges dels nostres gegants. Per acabar d'arrodonir la festa, la botifarrada va ajudar a recuperar forces i l'escalfor que el vent i el fred ens havia robat.

A la nit, al poliesportiu, va tenir lloc el Ball de Disfresses. Varem poder veure disfresses de tots tipus i el més bonic de tot: n'hi havia moltes i la gent s'ho va poder passar d'allò més bé.

L'organització vol donar les gràcies a tots aquells que fan possible la festa; sense tots els voluntaris, això no podria ser pas possible. Moltes gràcies i fins l'any vinent! Visca El Brut i la Bruta!

El Carnaval arreu

Massoteres

Toni Gràcia. - El segon diumenge de febrer, coincidint amb Carnaval, té lloc aquesta ja tradicional festa del municipi de Massoteres. Els més matiners arranquen el dia amb unes arengades o talls de cansalada a la brasa, al costat d'un porró de vi. Les baixes temperatures demanen escalfar i alimentar les persones, amb la panxa contenta els ànims van amunt.

Després hi ha la participació activa dels veïns i amics en l'elaboració de les llonganisses, en la cuita dels bròquils i les mongetes. Un cop l'àpat està a punt, s'apleguen cent quinze comensals al local social, on es mengen amanida, botifarres, bròquil, mongetes i una peça de fruita.

En acabar, la canalla surt a jugar a la pista del poliesportiu i els adults fan la xerrada, l'altre aspecte positiu de la trobada. Feia temps que alguns no ens vèiem i d'altres que amb les presses del dia a dia no coincidíem.

Ardèvol

Ardèvol també va celebrar el Carnaval amb molta animació i participació del jovent

Castellfollit de Riubregós

Els nens de l'Escola Sant Roc de Castellfollit de Riubregós van celebrar el Carnaval, amb unes disfresses elegants i vistoses. S'ho van passar d'allò més bé.

La Molsosa

Rosa Vila. - El 23 de febrer, com cada any, la Molsosa va celebrar el Carnaval, aquest any a diferència dels altres va ser l'últim després del dels pobles veïns. Aquest any varem ser un centenar de persones que vam gaudir d'un bon sopar: una bona amanida de carnaval amb gambes i pinyons; truites i tot seguit cornes, llom i botifarra de porc; i per acabar un braç de gitano. A més, el sopar va ser amenitzat pel Jordi Caselles, el qual després del sopar ens va fer ballar, fins a altes hores de la nit, els últims hits del moment: "Au se eu te pego", "Gangnam Style"... També durant el sopar es va fer el sorteig de cinc tortells casolans, un pollastre de 8 kg i una gran cistella de carnaval amb molts productes de la terra. Cada any el carnaval de la Molsosa reuneix més gent, i cada any hi ha més gent disfressada.

Sanaüja

Els nens i nenes de l'Escola de Sanaüja van celebrar el seu tradicional Carnestoltes amb la tradicional cercavila pel poble i lluint unes vistoses i ben treballades disfresses

Cavallers i dames medievals

Els Picapedra!

Faraons de l'antic Egipte

...i els més petits, uns eixerits timbalers

Festa de Santa Àgueda

TORÀ

Carme Santamaria.- Una de les festes que no falta any rere any, és la festa de les dones, la festa de Santa Àgueda. A Torà, enguany va començar després de la festa dels Reis Mags; sense tenir temps de pair una festa, ja començaven les activitats que estaven programades per a celebrar com cal la festa de les dones.

Així, el dissabte 12 de gener es va fer una xerrada sobre teràpies naturals a càrrec de Palmira Bonsfills que és assessora en teràpies naturals i reiki. Va ser una xerrada interessant i didàctica on vam aprendre moltes coses.

També cal destacar l'exposició de vestits de primera comunió i bateig al Convent, on vam poder gaudir de com han anat variant els vestits segons l'època... en total hi havia uns 60 vestits que feien molt de goig.

No va faltar una conferència sobre la sexualitat i la maduresa que va convocar a un grup nombrós de dones -i cap home- en una tertúlia distesa i molt amena.

I per endolcir el dissabte 19, es va fer el taller de melmelades on la Dolors Vilar-dosa, de conserves artesanes de cal Pou, va elaborar unes gustoses melmelades que va poder degustar tothom.

I per acabar el mes de gener, el gran sopar de dones, acompanyats pel show-man Jorge de la Suerte que va fer ballar totes les dones sense parar. Tot seguit el grup Glamour Band amb la seva música animada ens va fer disfrutar de valent, i fins a la matinada la disco Band Disc... un no parar de moure l'esquelet!

També es va escollir el noi més eixerit que va ser el toranès Adrià Torres, i va ser escollida com a nova alcaldessa, Carme Vila que va estar molt contenta de rebre la banda de la 25a Alcaldessa de Santa Àgueda. També es va agrair el treball de Rosa Bergadà que deixava aquest any el seu càrrec dins la junta.

Felicitem a l'alcaldessa Susanna Bermudez per la festa i per tot l'esforç i ganes que hi ha posat... Moltes gràcies, Susanna!!!

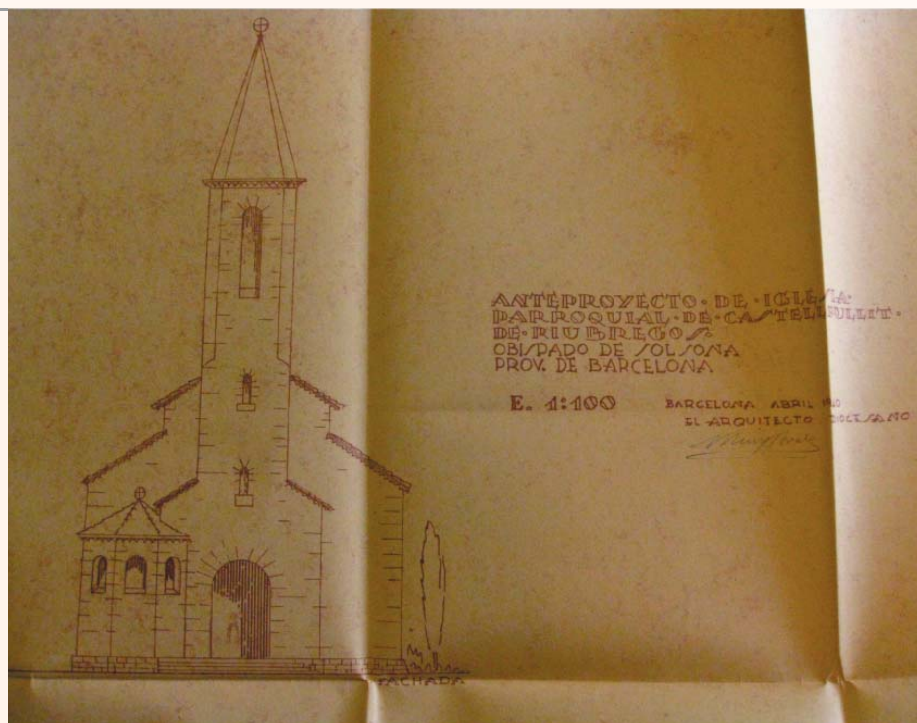
FESTA DE SANTA ÀGÜEDA A BIOSCA

Jordi Llauredó. - El dissabte 2 de març, Biosca també va celebrar la Festa de Santa Àgata. Un sopar a cal Borres, ball i disc-jockey. Després del sopar es va elegir la nova Alcaldessa per al 2013.

La festa va comptar amb la majoria de veïns de Biosca, que van gaudir d'una divertida festa. A la foto, l'Alcaldessa entrant i la sortint.

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS

Primer projecte de l'església, amb la façana-campanar

Quan hom parla del patrimoni històrico-artístic de Castellfollit, el pensament se'n va de forma immediata cap al magnífic edifici medieval de Santa Maria del Priorat, però ni que generalment passin desapercebuts, els edificis d'època contemporània també tenen la seva història i singularitat. Seria el cas de l'avui església parroquial de Castellfollit, que és un edifici posterior a la Guerra Civil i del qual molts veïns de la població encara en deuen recordar la construcció i les seves vicissituds.

Abans de la construcció del nou temple, l'únic edifici que quedava a l'interior de la població per al culte religiós era una petita i vetusta capella del Roser, del segle XVII, però que ja no podia oferir cap garantia de capacitat ni de seguretat.

L'encarregat de realitzar el projecte per a la nova església fou l'arquitecte Isidre Puig Boada (Barcelona, 1891-1987), que passarà a la història com a deixeble i col·laborador de Gaudí —juntament amb Lluís Bonet

i Garí i Francesc Quintana realitzà la façana de la Passió del temple de la Sagrada Família— i al que dedicà alguns estudis de la seva obra com *El temple de la Sagrada Família* (1929, força reeditat), *L'església de la Colònia Güell* (1976) i *El pensament de Gaudí* (1981). Però també fou un dels arquitectes que, a part de la seva obra d'arquitectura civil —sobretot amb residències particulars a Barcelona o a Blanes—, participà més activament en la reconstrucció i renovació de l'arquitectura religiosa després de la desfeta de la Guerra Civil.

Després de la guerra fou arquitecte diocesà del bisbat de Solsona, càrrec que ocupà fins al 1946, quan passà a fer la mateixa funció al bisbat d'Urgell. Dins les esglésies projectades al bisbat de Solsona, l'exemple més espectacular per les seves dimensions i grandiositat seria l'església parroquial de Mollerussa (Pla d'Urgell), que Puig concebé com una gran basílica paleocristiana.

Inauguració de l'església pel bisbe
Tarancón (Arxiu cal Morros)

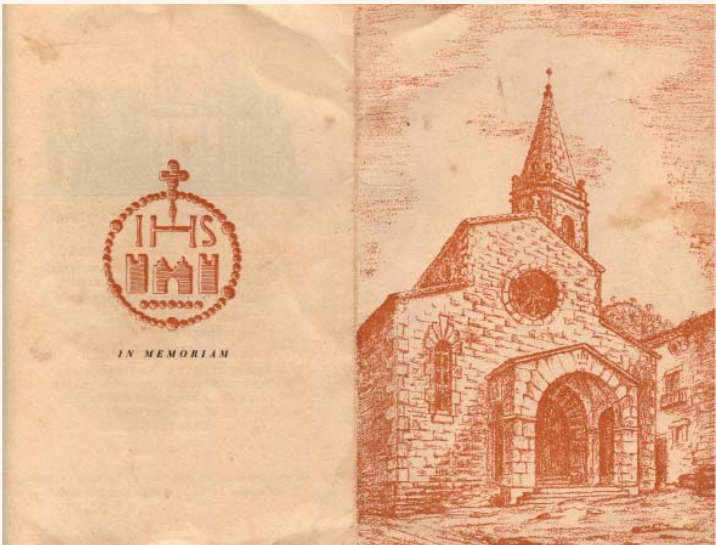
L'església de Castellfollit, en canvi, es correspon amb un tipus de projecte més vinculat a una arquitectura de caire tradicionalista, més pròpia de l'àmbit rural i de petites poblacions de la Catalunya interior o del pre-Pirineu, de manera que la seva inspiració ja és de caràcter "neomedieval" (sigui el romànic o el gòtic la referència). Seria el cas de l'església nova de Peracamps (Solsonès) o l'església de Vilada (Berguedà), ambdues projectades també per Puig Boada, o fins i tot l'església de la Molsosa, projectada per Enric Sagnier.

Segons el projecte de Puig Boada a Castellfollit, l'església tenia també un perfil basilical i s'hi afegia una capella destinada al Santíssim i un baptisteri octogonal a l'entrada (com ho faria també a l'església de Mollerussa). Pel que fa a la façana, l'element més destacable era que estava presidida a la part central per un campanar de torre amb esvelta coberta piramidal, constituint un exemple de "façana-campanar" d'inspiració neogòtica. Aquest projecte de façana no es va poder dur a terme per dificultats en la fonamentació, que no

n'hauria resistit el pes, i finalment es va optar per la fórmula més convencional de situar el campanar en un dels extrems de la façana, però enretirat cap a la part posterior de l'església. Tampoc es va fer el baptisteri tal com s'havia planejat, ja que segons el projecte inicial, aquest sobresortia de la façana destacant-ne el perfil octogonal de la planta. Al projecte inicial s'especificava també que el presbiteri havia de tenir un baldaquí decorat i que a l'absis s'hi havia de fer una pintura mural senzilla. Les rajoles del paviment anaven decorades amb un rosari amb l'anagrama de Jesús i un castell (la Verge del Roser seria la titular també de la nova parroquial), però aquest fou renovat amb posterioritat i avui només es conserva una de les rajoles originals a Santa Maria del Priorat.

La nova església del Roser fou inaugurada amb tota solemnitat pel bisbe Tarancón el dia 15 de setembre de l'any 1946.

Maria Garganté i Llanes

Anvers i revers del recordatori del dia de la inauguració (Arxiu cal Morros)

ANECDOTARI

- * A la nova església del Roser s'hi col·locà el portal dovellat que pertanyia a l'antiga capella del Roser, cremada el 1936. En la dovella central del portal d'entrada, hi ha la data 1650 en números romans i l'escut de Castellfollit.
- * La nova església ocupà l'espai de tres cases: cal Roig (cal Gaya), cal Frare i ca la Tomasa.
- * En la seva construcció, cada casa tenia assignats uns jornals "a jova". Anar "a joves" era un treball per a la comunitat que prestaven gratuïtament tots els homes del poble. Quan s'acabaven "les joves", seguien treballant cobrant. Un jornal "a jova", amb carro i mula, equivalia a dos de prestació personal.
- * Els paletes del poble, Marcel·lí Bassols, Josep Fitó, Ramon Ribalta i Enric Tió, bons coneixedors de l'ofici, dirigien els altres homes. També hi van participar els paletes de cal Calamando de Torà.
- * Els voltants de l'església es van convertir en un veritable taller de picapedrers. La pedra, que s'extreia de pedreres no molt llunyanes del poble, era transportada en carros.
- * L'església s'inaugurà el 15 de setembre de 1946. El campanar, però, quedà sense fer en no arribar el pressupost.
- * Al cap de cinquanta anys, el setembre de 1996, el bisbe Deig inaugurava l'anhelat campanar. Uns esdeveniments que ompliren de joia i alegria el poble. Les famílies van convidar i en van fer partícips als familiars i amics.
- * El dia de la inauguració del campanar, a més de la vella campana Roser-Vicenta-Antònia, van repicar-ne dues més: Isabel i Marina-Pepita, que havien estat beneïdes el 7 de juliol del mateix any.
- * Al campanar s'hi va col·locar un rellotge que anuncia les hores al toc de les campanes i, a judici de molta gent, també fa companyia.
- * Aprofitant les obres del campanar, es va pintar l'interior de l'església, s'hi va col·locar un cancell i l'antic baptisteri es va convertir en capella del Santíssim.

Maria Morros

PREPAREM LA XX FIRA DE PINÓS

El cap de setmana del 25 i 26 de maig se celebrarà al Santuari de Pinós una nova edició de la Fira de productes artesans de Pinós. Aquest any, el tema central de la Fira serà, precisament, el 20è aniversari de la mateixa.

El programa d'actes

Dissabte 18, a les 17:00 h.- Caminada a Vallmanya, a la Font dels Moixons. (Les inscripcions seran a les 16:00 h). A més, el dissabte també es farà el concurs de pintura ràpida. El tema d'aquest any serà "Edifi-

cacions i masies de Vallmanya". Finalment, hi haurà botifarrada per sopar.

Dissabte 25.- Inauguració de les exposicions "XX anys de la fira", exposició de pintura ràpida i exposició de patch-work. També es farà un sopar conjunt.

Diumenge 26.- S'inaugurarà la Fira a les 9:30 h del matí. A part de gaudir de les paradetes de productes artesanals, es farà missa acompanyada amb coral, dinar de fira i a la tarda hi haurà diversos actes com ara el concurs de botifarra o la demostració de balls d'un esbart dansaire.

No us la podeu perdre!

valldellobregos *cat*

Telefons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 680 409
PARRÒQUIA	938 698 416
RÀDIO ALTIPLÀ	938 680 090

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 524 039

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
LOCAL SOCIAL	973 524 100
PARRÒQUIA	973 524 039

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 500 213
TEL.PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOSA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL.PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 524 039

PINÓS - ARDÈVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	678 691 539
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÜJA

AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204
FARMÀCIA	973 473 220
PARRÒQUIA	973 473 082

VICFRED

AJUNTAMENT	973 550 586
PARRÒQUIA	973 524 039

Programació de Ràdio Altiplà - La Xarxa 2012-2013

De dilluns a divendres:

00:00 – 02:00	SAC DE SONS	Xavier Gargallo
02:00 – 04:00	QUI TRUCA DE MATINADA?	Elisenda Pineda
04:00 – 06:00	FORA D'HORA	Joan Turró i Josep Teixidó
06:00 – 09:00	NOTÍCIES EN XARXA (matí)	Roger Rofin
09:00 – 10:00	LA TERTÚLIA	Mònica Hernández
10:00 – 13:00	PICÓ.CAT	Alfred R. Picó
13:00 – 14:00	LA CUINA DE CARBÓ	Mireia Carbó
14:00 – 14:30	NOTÍCIES EN XARXA	Oriol Pujadó i Maite Polo
14:30 – 15:00	ESPORTS EN XARXA	Marta Casas
15:00 – 16:00	CELOBERT	Lluís Gavaldà
16:00 – 19:00	LA TARDA	Marina Romero
19:00 – 20:00	EL CONCURS DE LA XARXA	Albert Vico
20:00 – 24:00	L'OBSERVATORI	Joan Catà
-20:00 – 21:00	El Dia al Punt – Notícies en Xarxa	
-21:00 – 22:00	Esports	
-22:00 – 22:30	L'observatori de l'economia	
-22:30 – 23:00	L'observatori de la cultura	
-23:00 – 24:00	Notícies en Xarxa nit i tertúlia	

* **LA NOTÍCIA AL PUNT** després dels butlletins horaris de les 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18 i 19h.

Dissabte:

00:00 – 01:00	L'INTERNAUTA	Vicenç Partal
01:00 – 05:00	L'ALTRA CARA DE LA LLUNA	Nando Caballero
05:00 – 06:00	MÚSICA.CAT	R. Soldevila i Anna Traveria
06:00 – 06:30	BLAUMARÍ	Francesc Callau
06:30 – 07:00	SOM TERRA	Pilar Garcia
07:00 – 08:00	AMUNT I AVALL	Virtu Morón
08:00 – 11:00	MANERES DE VIURE	Jordi Sacristan
11:00 – 14:00	PROGRAMACIÓ LOCAL	La Setmana al Punt
		L'Informatiu i l'Agenda
14:00 – 14:30	NOTÍCIES EN XARXA	Anna Murgadas
14:30 – 15:00	ESPORTS EN XARXA	Guillem Barquín
15:00 – 16:00	EMPENTA	Pau Garcia-Milà i Jordi Collell
16:00 – 18:00	GENERACIÓ ANALÒGICA	C. Serrano i Ismael Agudo
18:00 – 21:00	EN JOC	Oscar Herreros
21:00 – 22:00	CATSONS	Gisela Puntí
22:00 – 23:00	MÚSICA.CAT	R. Soldevila i Anna Traveria
23:00 – 24:00	CLUB DEL COUNTRY	Rafel Corbí

Diumenge:

00:00 – 00:02	BOULEVARD	Enric Cusi
02:00 – 05:00	QUEDEM A LA RÀDIO	Eloi Roca
05:00 – 06:00	SELECCIÓ MUSICAL	
06:00 – 06:30	BLAUMARÍ	Francesc Callau
06:30 – 07:00	SOM TERRA	Pilar Garcia
07:00 – 08:00	AMUNT I AVALL	Virtu Morón
08:00 – 11:00	MANERES DE VIURE	Jordi Sacristan
11:00 – 14:00	PROGRAMACIÓ LOCAL	L'Informatiu i l'Agenda
14:00 – 14:30	NOTÍCIES EN XARXA	Anna Murgadas
14:30 – 15:00	ESPORTS EN XARXA	Guillem Barquín
15:00 – 16:00	SAPIÈNCIA	Mònica López
16:00 – 18:00	VIA VERDA	Josep M. Cano
18:00 – 21:00	EN JOC	Oscar Herreros
21:00 – 21:30	VA DE CASTELLS	Pep Ribes
21:30 – 22:00	MEZCLES DJ	Gerard Trench
22:00 – 23:00	CLUB DEL COUNTRY	Rafel Corbí
23:00 – 24:00	SELECCIÓ MUSICAL	

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)

Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18

e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

RECOLLIDA
I APLICACIÓ
DE PURINS

Tel. 973 524 072

610 606 413

CAL MOLINS - IVORRA

Plaça Major - Claret de Torà
telf. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

Perruqueria
Carmen's
HOME I DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
Tel. 973 473 106
TORÀ (Lleida)

Construccions
Sant Gil, S.Coop.C.Ltda.

Av. Solsona, 8, ents 6 - Telèfon 973 473 547 - 25750 TORÀ (Lleida)

Serveis i Neteges
Segarra

Atenció personalitzada per a avis
i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a
particulars, despatxos,
obra nova.

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59

sad_segarra@yahoo.es

assessoria

COFISCO
S.L.

Plaça de la Creu, 3
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 317

Fax 973 473 644

e-mail: cofisco@telefon.es

VENDA DE:
OLIS, LUBRICANTS
i GRASSES

ESTACIÓ DE SERVEI

MÁS

SERVEI A DOMICILI DE GASOILS

Ctra. d'Andorra, s/n
Tel. 973 47 35 81
25750 TORÀ

CÀRITAS DE TORÀ

Tots som conscients i estem assabentats de la situació de crisi que afecta el nostre país i de la gran tasca que Càritas fa en nom de l'Església. Però, què fa la Càritas parroquial de Torà?

Fa dos anys, a l'octubre del 2010, Càritas diocesana de Solsona va apostar per iniciar un programa d'animació de les Càritas parroquials amb el suport d'una professional que animés, guiés, informés i formés els voluntaris, com els de Torà, que es plantejaven el motiu de la seva tasca, condicionada pels anys de bonança econòmica.

Jo, com a professional i dinamitzadora d'aquestes Càritas, vaig intentar respondre a les necessitats que plantejava l'entorn, sempre amb l'ajuda dels voluntaris que coneixen el territori. Per això vam iniciar les classes de llengua i cultura, el reforç escolar i les xerrades de sensibilització.

A dia d'avui, però, la situació ha canviat, la crisi econòmica està afectant greument el nostre entorn i actualment estem atenent varies famílies de Torà i rodalies, que pels motius que tots coneixem, sobretot mancances laborals, s'estan trobant amb greus dificultats per afrontar les despeses del dia a dia.

Les ajudes que s'ofereixen en cap cas els deslliura de la greu situació en què es troben però sí que alleugereix el patiment i els ajuda a afrontar les dificultats. Totes les persones i famílies que ajudem des de Càritas són valorades i estan en seguiment de la professional.

Cal agrair als voluntaris de Càritas parroquial de Torà i a totes aquelles persones que ens ofereix aliments o ajudes econòmiques al llarg de l'any, el vostre esforç. Amb aquesta aportació personal i amb els guanys que hem generat del rober hem pogut desenguitar a més d'una família. Us animem a què seguiu donant-nos-hi suport, ens fa molta falta.

Mireia Duran
Educatrice Social

LES DADES

Aquest últim any 2012, s'han atès:
22 famílies i 2 persones soles

D'aquestes atencions s'han aprovat:
11 ajudes d'aliments
3 de pagament de deutes
o despeses de la llar i habitatge.

Estadístiques:
Homes que han gaudit d'aquesta ajuda: 18
Dones que han gaudit de l'ajuda: 16
Menors que han gaudit de les ajudes: 10

Adreça:
Podeu adreçar-vos a la professional
de Càritas els dilluns de 10 a 1'30 h.
Rectoria de Torà, plaça del Vall, 15.

*Us agraeix la
vostre companyia.
Fins aviat.*

Plaça d'Hostal, 1
Telèfon 973 47 30 00
25750 Torà (Segarra)

CORRUPCIÓ!!!

Oh! Quina sorpresa! Els partits es finançaven irregularment! Oh! Quin escàndol! Els polítics cobren diners que no declaren! ...Però en quin Estat us penseu que vivim? «*Esto es España, coño!*». I així ha estat sempre.

Hi ha qui pensa que aquesta corrupció es herència del franquisme, quan per tot s'havia de pagar comissions si volies aconseguir contractes. Els del ram de les Arts Gràfiques que han fet campanyes electorals, coneixen prou bé com es paguen les factures: si és en blanc les paga una empresa aliena al partit, però el negre és el color favorit de la majoria de les formacions.

Qualsevol persona, aliena al negoci, que vulgui edificar un solar per a vendre pisos, sap que el permís corresponent no surt de l'oficina burocràtica municipal fins que no s'ha dipositat un impost revolucionari en algun despatx d'advocats que lubrifica la solució de l'expedient. Sempre hi ha un despatx especialista en desembussar les aigüeres administratives oficials que siguin menester.

No és precís recordar aquell conseller que et recomanava comprar un quadre que havia pintat la seva dona, si és que t'havia adjudicat un contracte públic i a la baixa, naturalment. O aquell altre que, a canvi d'aconseguir la contractació, et demanava abans de signar la comanda, un percentatge en espècie per al seu fill que estava començant a muntar el seu negoci. I així podríem seguir...

És normal tot això? Doncs sí, mireu, a Espanya això ha estat normal sempre, va amb la mentalitat. I aquesta mentalitat dissortadament fou assumida pels nostres polítics post franquistes. Els catalans ens hem vist contaminats per aquesta manera de fer, perquè tot i ser diferents dels espanyols com la nit i el dia, malauradament estem grapatats a Espanya.

I per què ho van assumir? Doncs mireu, perquè si els partits catalans no haguessin entrat en la dinàmica corrupta espanyola, simplement ja no existirien. Haguessin estat esborrats electoralment pel fet de comptar amb menys recursos econòmics destinats a propaganda. Així de simple i així de trist.

Canviarà Espanya? Doncs no. És impossible, perquè això no és pas cosa del franquisme, sinó que ve de molt més enllà. Els espanyols són històricament i mentalment diferents a nosaltres. La mentalitat és diferent perquè som pobles oposats, som Caïm i Abel, Caïm l'agricultor i Abel el ramader. Caïm el que treballa la terra fent terrasses a les

muntyanes per a cultivar el millor vi del món, o Abel, el ramader que jeu sota l'ombra de l'arbre fent la «siesta» mentre els seus gossos vigilen les ovelles.

Diuen que la corrupció dels polítics d'un país és proporcional a la corrupció dels mateixos ciutadans. ¿Alguna vegada ens hem saltat un semàfor en vermell? ¿Ens han tornat més canvi del compte i l'hem agafat callant com uns putes?... Tots els dies milers de ciutadans cometem petits actes de corrupció en les nostres vides. ¿Serà que ens estem entrenant per si un dia sona la flauta i arribem a ser polítics?

De fet, no hi ha tanta corrupció com alguns estan interessats en fer-nos creure. Us posaré un exemple per veure si considereu que això és corrupció: En un municipi qualsevol s'hi presenta un empresari que vol engegar una indústria i troba uns terrenys adequats per construir les seves naus però estan en terreny agrícola no edificable. L'empresari es posa d'acord amb el propietari del terreny i queden que si aquest es pot requalificar com a industrial, arribaran a un acord econòmic. L'empresari i el pagès van a veure l'Alcalde i li exposen el projecte: es tracta de molts llocs de treball en una indústria poc contaminant.

L'Alcalde estudia els pros i els contres de l'operació i li contesta a l'empresari que si es compromet a contractar preferentment treballadors del municipi i si li fa el patrocini del 50% d'una obra emblemàtica i necessària per al poble, està disposat a defensar en el Ple la requalificació dels terrenys en sòl industrial. L'empresari diu que hi està d'acord, però això sí, l'obra

municipal l'hauria de fer una empresa de la que l'empresari n'és accionista. Tots d'acord doncs, s'aprova la requalificació, es construeix l'empresa, la major part dels treballadors són de municipi, s'executa l'obra municipal que, entre el patrocini de l'empresari, la subvenció de la Generalitat i el ben entès que el projecte estava inflat a base de bé, encara sobren diners per a una altra obra molt vistosa electoralment i que fa que l'alcalde guanyi les pròximes eleccions. I tot això no ha costat ni cinc al municipi.

Però és clar, no tot és tant senzill: Els de MÈTO-DO3, pagats pel partit de l'oposició, amb un micro enganxat sota la lampareta del despatx de l'alcalde, enregistren totes les converses mantingudes entre l'alcalde i l'empresari i aquesta cinta d'àudio serveix per imputar-los a tots dos de corrupció, prevaricació, extorsió, suborn, tràfec d'influències, alteració del preu de les coses i no sé quantes coses més. ¿No us sembla que és ben trista la vida?

Finalment, només deixeu-me remarcar que malgrat l'enrenou que ha ocasionat tot aquest afer dels sobres del Bárcenas, del PP i de la mare que els va... (deixem-ho per un altre dia), només representa de 15 a 22 milions d'euros de res, i mentre tots parlem d'aquests diners regalats per empreses privades ens oblidem que els bancs han rebut 146.000 M d'euros (24.292.356.000.000 ptes.) i aquests diners sí que els pagarem entre tots nosaltres.

PETITES REFLEXIONS MUSICALS

Els humans estem envoltats de música, ja des de l'interior del ventre matern estem exposats a diferents ritmes que marquen el nostre creixement intrauterí: el batec del cor de la nostra mare, la seva respiració i la seva veu i, fins i tot, cap al final de l'embaràs podem sentir la música, la veu de les persones més properes i els sons quotidians que ens envolten. Un cop sortim al món exterior i ja des del primer alè, la nostra vida es veurà plena de sons que ens acompanyaran allà on anem. Els nostres pares ens bressolaran tot cantant una dolça cançó, mouran el nostre llit ritmicament perquè ens adormim, ens faran jugar a la seva falda movent el nostre cos al ritme d'alguna cantarella que ens repetiran, aprendrem a parlar el nostre idioma matern tot escoltant les paraules que els nostres pares, enlloc de dir-nos simplement, ens cantaran en una forma de parlar que només els més petits coneixen.

Ja de més grans la música i les cançons ens ajudaran a adquirir vocabulari, a saber quin ritme propi té la nostra llengua, l'ordre de les oracions pròpies del nostre idioma, a distingir el so del silenci i un so fort d'un de fluix. Les cançons ens divertiran, ens ajudaran a expressar els nostres emocions i sentiments. Podrem ballar, riure i cantar; fins i tot, abans que la vergonya dels adults s'apoderi de nosaltres ens mourem amb el so d'un martell o d'una forquilla batent un ou.

Més endavant la música ens evocarà records, bons o dolents, recordarem persones que ja no hi són quan sentim aquella cançó, podent arribar a plorar; i allò que ens va marcar en un moment determinat. Sempre hi haurà una melodia que sigui perfecta pel moment que estiguem vivint. Igual que les olors; un so, el timbre d'una veu, una nota musical, escoltar aquella cançó que vàrem memoritzar quan érem petits ens emocionarà i ens transportarà a través del temps. Poques coses hi ha més profundes que tornar a sentir un so familiar quan fa temps que ets lluny de casa, igual que tornar a menjar aquell plat preferit que et feia la mare quan de petit et guanyaves un bon premi.

Un cop a l'edat adulta la música ens acompanyarà

a través de la vida, quan tinguem un fill, quan treballem, quan a la nit no puguem dormir i escoltem el ritme monòton i somnolent dels programes de ràdio nocturns... Fins i tot, triarem la cançó que ens acompanyarà el dia en què els nostres éssers estimats ens diran adéu per sempre, serà el nostre últim regal. Amb la música naixem i amb la música marxem, per tant, la importància de l'ensenyança del llenguatge musical rau en ella mateixa i l'ús que d'ella en fem ens influirà en molts aspectes de la nostra vida. Posem música a les nostres vides!

Silvia Peribáñez Cerveró

NO HI HA UN PAM DE NET

Les notícies van que volen aquests dies i la bola de neu cada cop es fa més i més gran. La corrupció ens envolta pels quatre costats, això sí, sempre associada a la paraula presumptament, és clar. Això em porta a afirmar rotundament –i em dol dir-ho però és el que penso– que tinc l'estranya sensació que tothom que ha pogut i a la vegada ha tingut l'ocasió de fer-ho ha posat la mà a la caixa sense manies, ni moral, ni escrúpols amb l'únic propòsit de lucrar-se indegudament dels diners de tots.

La corrupció no és exclusiva de ningú i per tant la trobem tant a les administracions públiques com en empreses privades i, com no, en l'àmbit de la política. La teranyina s'estén com una taca d'oli i cada dia sorgeixen noves trames. I jo em pregunto, fins quan durarà tot això? Què hi ha realment de cert de tot plegat? Fins quan la gent guardarà les formes per tal de no sortir en massa als carrers reivindicant transparència i honradesa? Per què molts casos de probable corrupció estan focalitzats sobre Catalunya? Qui hi ha darrere l'espionatge i a qui beneficiarà a la llarga? Com veieu moltes preguntes per resoldre i a la vegada molts dubtes. Pel que fa a la focalització sobre Catalunya de moltíssims casos de corrupció, crec que tots els corruptes han de sortir a la llum, no faltaria més, però no descarto en absolut un possible torpedejament per part d'algú contra el nostre engegat procés

sobiranista. És curiós que de cop a Catalunya hi passin tantes coses i tan negatives a l'hora, com inspeccions a tort i a dret, detencions i impugnacions a dojo, presentacions de denúncies al jutjat per part de la Delegació del Govern espanyol a Catalunya per no hissar la bandera espanyola en alguns ajuntaments catalans, etc., etc. No cal dir noms però tots sabem qui hi ha darrere tot plegat i que és el que pretenen aconseguir.

Cal que no ens posem massa nerviosos i ara només ens queda el fet d'esperar com acaba tot. S'ha de rascar tota la porqueria de totes les ferides obertes fins deixar-les ben netes i el que l'ha fet de veritat que la pagui i el que no a treballar per tal de sortir del pou on som. Utilitzant un terme informàtic, caldria fer un "reset". Als corruptes canya i la resta a pensar i prou. I és que a la gran majoria de la gent ja ens ha pujat la mosca al nas de fa dies per culpa de la corrupció, les retallades socials, els desnonaments, l'atur, la Casa Reial, l'espionatge indiscriminat, en Bárcenas, Urdangarín, Millet, Pallerols, Torres, Camps, Bustos, etc., etc., etc. I és que la llista és llarga. L'incertesa general és tan voluminosa que no sé on anirem a parar i és que voleu dir que n'hi ha un pam de net en cap àmbit?

Josep Verdés

CINC, EREN CINC

Rellegint la premsa a primera hora, davant un cafè i mig adormida encara, em resulta com a mínim sorprenent que el realment significatiu de molt bona part dels diaris sigui, no ja el resultat d'una votació, sinó que cinc diputats del PSC van decidir no participar-hi per no estar d'acord amb la posició adoptada pel seu partit i/o grup parlamentari. No vinc a parlar de política, ni tan sols d'idees o d'ideals. Vinc a parlar de democràcia i de no perdre el nord. El que m'escandalitza és que donem per fet i acceptem amb naturalitat que els partits polítics actuïn com a màquines de votar. Penso que bona part de la classe política ha perdut el contacte amb la societat. Ahhh, innocent que ets!... pensareu molts dels que ara em llegiu. M'és ben bé igual.

Seguint la línia dels cinc diputats que no van votar, jo, com ells, vull seguir els dictats de la meua consciència i del que penso. Sé que no és tan senzill i que podem caure en l'error de simplificar el tema. No podem desfer-nos alegrement de l'intent de ser lliures. No podem desfer-nos, com si d'un llast es tractés, del dret a pensar i a expressar-se en llibertat. La coherència d'una trajectòria, política o privada ha d'estar per sobre de la disciplina de vot. Si hem de funcionar com una dictadura, no ens calen els diputats. El partit, tot solet podria dir el que cal votar i sumant els vots que ha tingut enviar-ho on toqui. Trist, no?

Fa uns dies em vaig sentir impotent per un tema semblant. En un plenari d'un ajuntament proper es demana als regidors que ratifiquin un acord on es diu

que no es faran efectives les pagues de Nadal als treballadors de l'Ajuntament. Preguntes i més preguntes van sortir de tots els regidors destinades a no complir tal cosa. No hi van poder fer res, però. Només manifestar el seu desacord. Es van veure obligats a acatar una llei orgànica i a fer muts i a la gàbia. Van fer constar el seu inconformisme i, de pas, van renunciar a cobrar l'estúpid ple com a gest simbòlic i de recolzament als treballadors. Es preguntaven tots plegats, què hi fem aquí? On està la nostra capacitat de maniobra? No podien votar-hi a favor, i no obstant, tampoc podien incomplir-ho. Una perversió de la democràcia, com n'hi ha d'altres.

Estem vivint uns temps difícils. A Catalunya, a més, amb la complicada relació amb Espanya a l'ordre del dia. Hem de tenir present que la columna vertebral de la democràcia resideix en el poble i els seus representants i en poder mostrar, com a mínim, el desacord. Em vénen al cap dues frases molt diferents. Una de Martin Luther King que deia alguna cosa així com que la verdadera tragèdia dels pobles no és el crit autoritari del govern, sinó el silenci de la gent. I una altra: els polítics i els bolquers s'han de canviar sovint per les mateixes raons!

Gemma Martínez

SUGGERIMENT A L' AJUNTAMENT DE TORÀ

Ja fa temps que tenia la intenció de fer un prec a l'Ajuntament de Torà respecte d'una mesura de seguretat que ens afecta a tots. Ara, amb l'obertura de la Sala de Velltes a la plaça de l'Hospital, al tenir el barranc molt a prop, s'ha palesat amb més evidència la necessitat de la proposta perquè hi haurà més moviment de gent cap aquella banda.

A veure. El vial que surt de la plaça de la Font per l'avinguda de l'Aguda, voreja el cementiri, segueix per darrera de l'església i continua fins a la plaça de l'Hospital, dibuixa la corba imposada per la riera de Llanera. Llevat de la pujada del cementiri que disposa d'una tanca protectora, la resta és un precipici sense protecció. Això suposa un perill perquè, a part dels vianants, hi passen cotxes i grups de menors amb bicicletes, amb el que tot això suposa. És podrà argumentar que mai ha passat res desagradable en aquest espai, però això no aporta cap gram de seguretat. El risc segueix evident. I és evitable.

A manera d'exemple podríem assenyalar que al carrer del Convent, davant la casa i pati de la família Colell-Farguella, des que s'hi va col·locar una tanca protectora es pot transitar amb tota la tranquil·litat del món.

Potser per aquesta intervenció fora necessari el vist-i-plau de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, per allò del domini públic en matèria fluvial... I qui sap si encara es podria aconseguir alguna cosa més.

Albert Brau i Bagà

PETJADES TORANESES

Aquest 2013 s'acompleixen 10 anys que va començar la publicació del Llobregós Informatiu. El que teniu a les vostres mans ja és el núm. 58. Això ha estat possible perquè alguns, sense buscar altre benefici que el servei a la comunitat, van llançar-se a l'aventura de "fer país" i, en certa manera, posar al mapa aquesta vall des de Calaf fins a Ponts, amb tots els pobles riberencs, tan plena de vida i tan ignorada.

Amb aquest recordatori inicial entro al que avui pretenc exposar. I no és altra cosa que la dualitat que comporta el concepte poble. Quan ens referim a una unitat municipal, sigui poble, vila o ciutat ens cenyim a la part física: carrers, places, espais, avingudes,...que representen només el "continent". I deixem de banda el contingut que són les persones que al cap i a la fi són les que fan que una comunitat, per atractiva que esdevingui en l'aspecte arquitectònic, sigui modèlica en l'actiu humà, o no sigui.

Avui voldria deixar constància pel que fa a Torà d'alguns dels nostres fills il·lustres que amb la seva petjada particular van entrar a la història per la porta gran i van escampar el seu mestratge –amb les llums i ombres pròpies de la condició humana– més enllà de les fronteres locals al llarg dels dos segles últims. Sense menystenir-ne molts d'altres que van exercir

els respectius magisteris portes endins, i dedicar els seus coneixements i habilitats a benefici dels vilatans de Torà i comarca. En aquest apartat hi entrarien alguns metges, mestres, clergues i altres professionals destacats que van suposar per Torà un actiu particular molt rellevant.

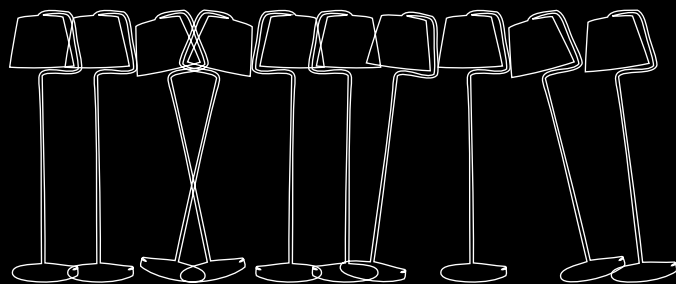
El primer dels fills de Torà al·ludit es el bisbe Gil Esteve i Tomàs nascut al que era carrer de la Creu, l'any 1798, a la casa on avui és cal Colomo. Fent un incís, potser aquí fóra oportú assenyalar la particularitat del

patronímic Gil, enlloc del Gili corresponent, patró de la vila, degut segurament a la castellanització imposada des del 1714 per Felip V. Per cert a la façana, remodelada, es pot veure una placa on s'acredita el natalici. Va doctorar-se a Cervera. Exercí a la diòcesi de Barcelona i també a

la de Solsona. El 1846 fou nomenat bisbe de Puerto Rico on va reconstruir la catedral i altres esglésies. Tornà a Espanya adscrit al bisbat de Tarazona i més tard al de Tortosa i va morir el 1858. Ell va comprar i pagar a la família Maluquer els terrenys per construir el cementiri actual.

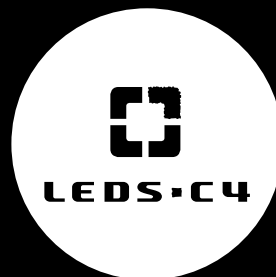
Segueix en Pere Foix i Cases. Neix l'any 1893. Sindicalista i escriptor, marxà molt jove a Barcelona. Va afiliar-se a la CNT. Va ser col·laborador de molts diaris

**Alguns dels nostres fills il·lustres,
amb la seva petjada particular,
van entrar a la història
per la porta gran
i van escampar el seu mestratge
més enllà de les fronteres locals**

www.outletlamparas.com

horari: de 8:30 a 13:30 h. i de 15:00 a 18:45 h.

afores, s/n
25750 Torà (Lleida)

Gil Esteve i Tomàs Pere Foix i Cases Martí Esteve i Guau

i revistes relacionats amb el món sindical. Durant la dictadura de Primo de Rivera va ser empresonat diverses vegades i quan la República va ser cap de premsa de la Conselleria d'Obres Públiques de la Generalitat. Acabada la guerra incivil, el 1939, va exiliar-se a Mèxic on va fundar la revista Horitzons. L'any 1976 va tornar a Espanya i va morir a Barcelona el 1978.

El darrer d'aquesta llista és en Martí Esteve i Guau. Neix a Torà el 1895, fill de Josep Esteve i Soler, farmacèutic amb establiment a la plaça del Vall. Estudià lletres i dret a Barcelona. Va ser regidor de l'Ajuntament de Barcelona i formà part de la Comissió Redactora de l'Estatut de Núria l'any 1932 i després

Conseller de Finances de la Generalitat. Arran dels fets del 6 d'octubre del 1934 va ser empresonat. El febrer del 1936, després de les eleccions guanyades per les forces d'esquerra, va recuperar la Conselleria i aviat va anar a París com a advocat de l'ambaixada espanyola. Acabada la guerra s'exilià a Cuba i després a Mèxic on va morir el 1980. Entre altres publicacions destaca "El règim judicial català" l'any 1919.

Com que aquesta relació no té pretensió exclusiva, en una altra ocasió mirarem d'ampliar-la amb altres prohoms del nostre univers comarcal.

Albert Brau i Bagà

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LLIBRERIA ROVIRA

Estanc
Videoclub
Papereria
Objectes de regal

AVANGUARDIA

M^o Rosa Mases Riu
P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i fax: 973473346

ENVELLIMENT ACTIU:

EXERCICI FÍSIC I GENT GRAN

L'Organització Mundial de la Salut defineix l'envelliment actiu com el procés d'optimització d'oportunitats de salut, participació i seguretat amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida a mesura que les persones es fan grans.

Envellir no només hauria de significar allargar la nostra vida, sinó que també caldria que inclogués la idea d'eixamplar-la per tal de treure'n el màxim profit que fóssim capaços. Això ens permetria viure el pas dels anys de manera satisfactòria. En aquest sentit, la pràctica habitual d'exercici físic és una de les mesures que més pot contribuir a la millora de l'esperança i la qualitat de vida de la nostra població.

Avui en dia, ningú qüestiona l'evident relació que hi ha entre la manca d'activitat física i la incidència de les malalties cròniques més freqüents com, per exemple, l'obesitat, la diabetis, les dislipèmies, la hipertensió arterial i les malalties cardiovasculars o respiratòries.

L'exercici físic és positiu a totes les edats, però sovint s'oblida que la pràctica regular d'activitat física per part de les persones grans és fonamental per mantenir la seva independència i autonomia en les activitats de la vida diària.

A més, per citar tan sols alguns dels beneficis principals, una pràctica regular d'exercici ajuda a prevenir caigudes i a dormir millor, permet fer més bones digestions i mantenir un hàbit intestinal adequat, i manté en bona forma els nostres músculs, cosa que ens ajudarà a prevenir dolors d'origen muscular i articular i a controlar millor la osteoporosi.

Cuideu-vos. Feu activitat física adaptada a les vostres possibilitats. Ara que arriba el bon temps, pot ser una bona ocasió per sortir a caminar sovint i contemplar com la primavera embelleix el nostre paisatge.

Albert Alegre Baiget

fisioterapeuta

Consulta i serveis a domicili

Visites concertades

Av. Solsona, 8, altell 6

Torà

Tel. 616 52 66 33

LA PAU...

QUAN?

El passat dia 30 de gener es commemora a molts centres educatius el dia de la Pau. A tal efecte, es feien reculls de pensaments, escrits, opinions, etc. respecte a la diada. El Carles Alseda, de Sanaüja, ens ofereix uns quants versos d'aquell dia.

Quan utilitzem la sàvia paraula
enlloc de la injúria i l'espasa,
asseguts afablement a la taula
i no pas enardits en la batalla...

Quan guarim les ferides sagnants
d'una societat accelerada,
mancada d'humanitat,
d'una societat massa gelada...

Quan tèrbols polítics i governants
estenguin al poble les mans...
Quan l'engany doni pas a la sinceritat,
i la corrupció a la honestedat...

Quan no ens deixem arrossegar
per la multitud exaltada,
per la seva folia desassenyada...
Quan les ideologies, pàtries i creences
no siguin imposades,
sinó lliurement acceptades...

Quan les banderes del fanatisme
importin menys
que les persones i el proïsme...

Quan enterrem odis i rancúnies
i oferim compassió, roses i petúnies...

Quan l'ambició cega i la cobdícia
siguin vençudes per la solidaritat;
i la vanitat i l'ostentació,
per la humilitat...

Quan per a tots hi hagi un tros de pa
i una vida digna per l'endemà...

Quan ens aturem
i, davant d'una trista mirada
o d'una veu necessitada,
no ens sentim indiferents...

Quan compartim alegries i tristors,
rialles, angoixes i plors
amb els del nostre entorn...

Quan despullem els nostres cors
per a vestir la marginació
i ens obrim als demés
brindant una petita dosi d'amor...

Quan, si cal, sapiguem omplir l'espai
entre un *hola* i un *adéu siau*...
llavors, i només llavors,
podrem començar a parlar de PAU.

Carles Alseda

"la Caixa"

Torà
Pl. de la Creu - Av. Solsona
25750 Torà
Tel. 973 46 40 20
Fax 973 47 38 15
e-mail: oficina.4378@lacaixa.es

Llobregós
Informatiu

Regala una
subscripció

LES CUINERES DEL LLOBREGÓS

Josefina Rius, de Sanaüja

Maria Garganté. - La Josefina Rius, de cal Manso, fa cada any la crema de Sant Josep (el seu sant), tal com manava la tradició familiar ja des de temps dels seus avis i de fet fou l'àvia Esperanceta la que li ensenyà la recepta, que insisteix que és molt "seva" i que hi ha moltes altres maneres de preparar-la (i val a dir que en una cosa coincidim: a mi també m'agrada més al crema sense el sucre cremat!).

La Josefina és tota una artista de la punta al coixí, i des de fa anys està al capdavant de l'escola de puntaires de Sanaüja. Fa classes de punta a Guissona i a Ponts i encara esmerça moltes hores a casa realitzant, per a qui li encarrega, delicades obres d'art en aquesta disciplina. Però la Josefina és una persona amb nombroses inquietuds des de la seva joventut, quan va fer de monitora de colònies a Salgar durant vint anys. El seu amor a la natura l'ha

portat a què conèixer el territori sigui una de les seves grans aficions, juntament amb els viatges –juntetes varem compartir un inoblidable viatge a Rússia–, però el que qualifica de "viatge de la seva vida" és sens dubte Escandinàvia, que sempre havia somiat conèixer. Un altre aspecte important de les seves aficions és la lectura, que practica amb absoluta voracitat i amb preferència per la narrativa basada en fets històrics.

Li agrada vetllar les tradicions i la memòria familiar, per la qual cosa el dia del seu sant sempre és festa grossa i a casa seva hi té lloc un gran banquet amb la companyia de familiars i amics més propers. Una manera de celebrar la vida, l'amistat i la companyonia, molt important en una persona que sempre té les portes de casa seva obertes, i on el visitant hi serà fàcilment acollit amb una aromàtica tassa de tè.

CREMA DE SANT JOSEP

Ingredients:

1 litre de llet
12 rovells d'ou
1 cullerada sopera (més aviat rasa) de sucre per cada rovell
1 tubet de vainilla
1 barra de canyella
La pela de mitja llimona (preferentment seca)
En un quart de litre de llet a part s'hi desfà 50 g de midó

Preparació

Sempre amb una cullera de fusta, es remenen els ous i els sucre. Quan el sucre està una mica desfet, s'hi afegeix el litre llet i tot plegat es cola a l'olla que ha d'anar al foc, on ja hi haurà la pela de la llimona i la canyella. Es va remenant tot amb la cullera i, abans que arribi a ebullició, s'hi afegeix el midó colat. Se segueix remenant perquè no s'enganxi i sense deixar que arribi a bullir.

Quan adquireixi la textura desitjada, s'apaga el foc i es remena una mica més. Se serveix un cop està freda.

Opcionalment, es pot cremar.

Bon profit!

LLIBRES

RECOMANATS

Dani Vidal

El 2012 es va commemorar l'Any Sales, Calders i Tísner en honor a aquests tres grans escriptors amb motiu del centenari del seu naixement. El 2013 és l'Any Espriu en homenatge a Salvador Espriu també amb motiu del seu centenari (Santa Coloma de Farners, 1913 – Barcelona, 1985).

Les commemoracions literàries són una bona ocasió per recordar els nostres escriptors i sobretot llegir, o rellegir, les seves obres. En aquest número us recomanem la lectura d'un recull de contes de Pere Calders i una antologia (selecció de textos) de Salvador Espriu.

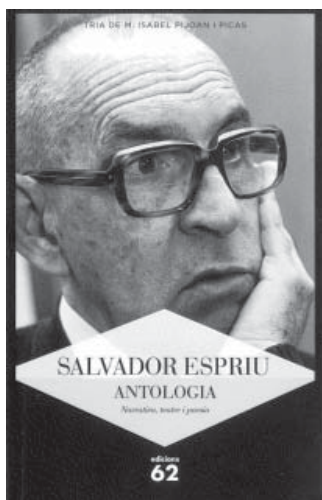

Pere Calders
INVASIÓ SUBTIL I ALTRES CONTES
 Edicions 62 (1978)
 122 pàgines

Pere Calders (Barcelona, 1912 – 1994) va veure marcada la seva existència per la guerra civil. Es va exiliar a França i després a Mèxic, on va viure fins a l'any 1962. L'any 1986 va rebre el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes per la seva trajectòria literària, de la qual destaquen els reculls de contes.

Invasió subtil i altres contes s'estructura en dos parts: la primera conté 17 títols, mentre que la segona són 22 contes molt breus.

A les narracions l'autor enfronta els personatges a una transgressió de l'ordre lògic de la realitat, els posa davant de fenòmens inesperats i imprevisibles. Aquest caràcter atípic de les històries els confereix una gran originalitat. L'ambigüitat, la ironia i el domini de les formes expressives són les característiques més destacables de l'obra de Pere Calders, i es posen totalment de manifest en aquest excel·lent recull.

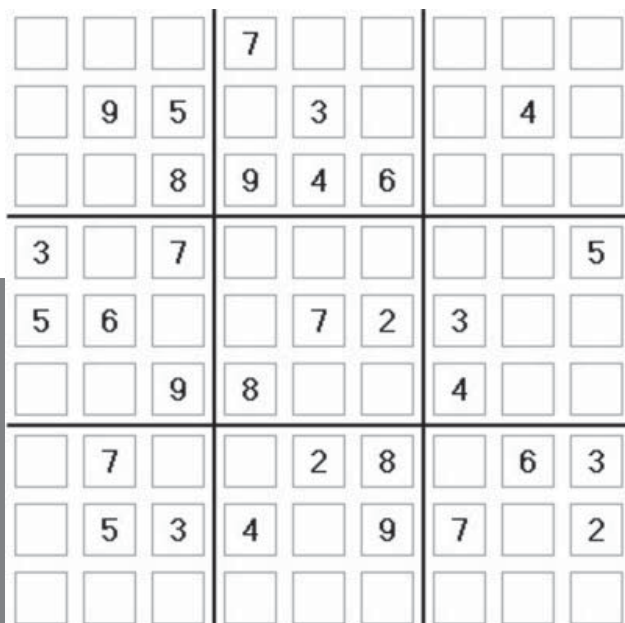
Salvador Espriu
ANTOLOGIA: NARRATIVA, TEATRE I POESIA
 Tria de M. Isabel Pijoan i Picas
 Edicions 62 (1995)
 143 pàgines

Salvador Espriu és un dels autors més insignes de les lletres catalanes. La profunditat i alta significació de la seva obra, reconeguda per la crítica internacional, i la seva actitud exemplar en una de les situacions històriques més adverses per a Catalunya, constitueixen un llegat que ha de romandre en la memòria dels catalans.

Aquesta antologia, a cura de la filòloga Maria Isabel Pijoan, reuneix textos de diferents gèneres literaris que ofereixen una àmplia mostra dels recursos expressius del gran poeta, dramaturg i novel·lista català.

Les obres més destacades d'Espriu, els llibres de poemes El cementiri de Sinera, El caminant i el mur i La pell de brau, tenen presència en aquest recull, que també ens permet una bona aproximació a les seves obres de narrativa i teatre.

SUDOKU

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

Més informació: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=W0VLki0OfFo

ENDEVINALLA

Sóc menut, sóc gran, sóc llarg...
En té tothom que hi ha al món,
més d'un ningú no en pot tenir.
No endevines el meu nom?

ACUDITS

En una església batejaven un nen i el rector diu al pares:

– No, no i no! No poden posar al nen el nom de Batman!

Diu el pare de la criatura:

– Té raó, “padre”, llavors li posarem... Superman?

– Aquest tampoc no serveix, carai! –respon el sacerdot.

Llavors diu la iaia:

– Com és tan blanquet, li podríem dir Tintin.

– Deixeu-vos de ruqueries i poseu-li un nom de pila normal –insisteix el capellà.

Salta, ràpida, la mare i diu:

– Ja està, doncs, li posarem “Duracell”!

Dos estudiants reflexionen sobre el seu futur.

– I tu, a què et dedicaràs? –pregunta un.

– El meu treball obligarà la gent a formar llargues cues mentre m'esperen, i tots s'alegraran quan em vegin arribar –respon l'altre.

– Què interessant! –diu el primer–. Què seràs funcionari?

– No. Conductor d'autobús!

En aquest codi QR està amagat un missatge. Us convidem a desxifrar-lo i enviar la solució per correu electrònic a info@llobregos.info, indicant les dades del remitent: nom i cognoms, adreça i telèfon. El dia 1 de maig de 2013, d'entre els encertats se sortejarà una subscripció gratuïta per 1 any a la nostra revista.

REFRANYS DE PASTOR

El gos d'atura, la millor ajuda.

No es pot dir bon pastoret si no toca el clarinet.

Vida de pastor, vida regalada, cantant i sonant guanya la soldada.

Ni pel fred ni per calor, pastor, no deixis mai la capa ni el sarró.

Sol i bona terra fan la bona ovella.

Ovella de negra llana, més creix com més es talla.

Les ovelles són tontes, per on passa una passen totes.

Els cinc manaments del pastor: el primer, menjar sopes del calder; el segon, el seu ramat és tot el món; el tercer, menjar-se el millor corder; el quart, dejunar després del fart; el cinquè, viure sense fer res.

ROS
autoescola

tel. 973 551 011
973 460 164
973 462 028

FUNERÀRIA DE TORÀ
i COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24 h 973 390 862

SERVEI PER A PARTICULARS I
PER A TOTES LES COMPANYIES
D'ASSEGURANCES

REPRESENTANT:

JAUME TARRUELLA I SOLÉ
PLAÇA DE LA FONT, 10 - TORÀ
TEL. 973 473 423

Josep Viladrich

Pintura i Decoració

Carrer Occident · Tel. 973 473 455 · TORÀ

RESOL

SOLSONA

C/ Sant Nicolau, 4
Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i
analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I P. V. C.

Badia

Avgda. Solsona, 17
Tel. 973473181
25750 - TORÀ

**TALLER
MECÀNIC**

R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19

☎ (973) 47 33 27

25750 TORÀ (Lleida)

Tu ets Llobregós
Fes un regal

Regala Llobregós
...regala't !

**PINTURA
I DECORACIÓ
TÀSIES**

PINTURA INTERIOR I EXTERIOR, COL·LOCACIÓ DE PARQUET,
FRISO, PAPER, PANELS DE FUSTA.
RESTAURACIÓ DE MOBLES, PORTES, PERSIANES, LÀMPADES.

c/ Sant Jaume, nº 2 TORÀ Tel. 973473303

NATACIÓ

L'Aina Verdés, de Vicfred, al Campionat de Catalunya de Natació

Josep Verdés. - Del 7 al 10 de febrer les piscines Carles Ibars a Can Llong del C.N.Sabadell van acollir el Campionat de Catalunya de natació d'hivern Infantil – Junior 2013. A la competició hi van participar 862 nedadors i nedadores de 72 clubs catalans. Entre aquets clubs hi havia el C.N. Cervera on neda l' Aina Verdés, de Vicfred. Les sessions començaven a les 9'30 h. amb les sèries eliminatòries i a la tarda, a partir de les 17'00 h, les finals. Al campionat hi van aquells esportistes que han fet una mínima establerta per a cada prova. L'Aina va poder participar en els campionats en la prova de 100 m braça femení per haver quedat classificada en el lloc trenta-setè d'un total de 120 nedadores de tot Catalunya, en canvi en la prova de 200 m braça femení es va quedar a un lloc per classificar-se.

L' Aina va nedar la 3a sèrie i va quedar la sisena amb un temps de 1:31.62 dins la seva marca i fent una molt bona cursa, no obstant això no es va poder

classificar per a la final de la tarda i va acabar ocupant la 22a posició. Ara només queda seguir entrenant amb força per les properes competicions.

ATLETISME

Marxa Plus dels Castells de la Segarra

Josep Verdés. - El Centre Excursionista de la Segarra i el de Guissona van organitzar el passat 10 de març la 3a Marxa Plus dels Castells de la Segarra, una marxa atlètica de 81 km, que coincidía en algun tram amb la tradicional Marxa dels Castells de resistència. La cursa començava i acabava a Cervera; hi van participar 104 atletes vinguts d'arreu de Catalunya i discorria per moltes poblacions segarrenques amb un desnivell positiu de 1.172 m. A Vicfred hi va haver un control de dorsals i avituallament on els corredors van poder recuperar forces. La cursa era qualificativa amb 2 punts per a l'UTMB (*Ultra Trail du Montblanc*) i la van acabar 83 participants, el primer amb un temps de 7 hores i 15 segons.

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

Avda. de la Pau nº 12 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

AGRIPLANT HUGUET S.L.

Reforestacions **ah**

Tallades de millora

Estassada de matolls

Tef. 938698019

FUTBOL

El derbi del Llobregós consolida la posició del Torà

TORÀ
2
SANAÜJA
1

El diumenge dia 3 de març van jugar el Torà i el Sanaüja en un derbi disputat al Municipal de Torà. El resultat de 2-1 reafirma al Torà en la seva posició i ja porta 14 jornades sense perdre pel que és un clar aspirant a pujar de categoria. El Sanaüja, molt ben plantat al camp, va sucumbir a l'efectivitat local.

L'Edgar Ferran, entrenador del Sanaüja, va afirmar que "la primera part hem dominat fins que ens han fet el gol de rebot i a la segona part hem anat a buscar l'empat fins que ho hem aconseguit i hem tingut algunes ocasions per avançar-nos, però al final el Torà ha marcat el gol als últims minuts". La veritat és que l'estratègia dels visitants va ser tenir el control al mig del camp, "que ells no poguessin crear joc", afirmava l'Edgar. "Hem dominat, però ens ha faltat el gol", reconeixia l'entrenador.

Per la seva banda, l'entrenador local, Toni Padullés, ens va confessar que "ells [els del Sanaüja] s'han plantat al camp molt bé i no ens han deixat tenir el control del partit com estàvem acostumats últimament". Pel que fa

al resultat, el Toni afirmava que "el Sanaüja mereixia més". En una falta clara, el Sanaüja s'hagués pogut avançar, però "avui —ens deia Padullés— hem sabut patir amb un gran Oscar i un gran xut del Rovira". Al final un bon centre de Niko i una més bona rematada de Ramonet van decidir el partit. "Hem tingut la sort del campió", rematava el toranès.

El camp estava ple d'ambdues aficions, amb un ambient de cordialitat i respecte, que han gaudit d'un interessant derbi de bon futbol al municipal de Torà.

Ramon Castellà

TERÀPIES MANUALS

"Recupera la SALUT i el BENESTAR"

- Kinesiologia Holística
- Drenatge Limfàtic
- Quiromassatge i massatge en estirament
- Flors de Bach
- Reflexoteràpia podal

Carme Alsina. Tel. 938698534 - 635661405. CALAF

HORES CONVINGUDES i també DOMICILIS

agriplant huguet s.l.
al seu servei a Calaf des de 1985
tel. 93 869 0213 info@agriplanthuguet.com
Ctra de Ponts s/n Calaf 08280
www.agriplanthuguet.cat

OBERT DIUMENGES I FESTIUS!

- Servei integral de jardineria
- Racó del Gourmet
- Moble antic restaurat
- Nutrició animals de companyia
- Tractaments d'aigües
- Flors i plantes
- Decoració esdeveniments

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

Solucions als passatemps de la pàgina 49

Endevinalla: el nas

Sudoku

1	4	2	7	8	5	6	3	9
6	9	5	2	3	1	8	4	7
7	3	8	9	4	6	2	5	1
3	8	7	6	9	4	1	2	5
5	6	4	1	7	2	3	9	8
2	1	9	8	5	3	4	7	6
4	7	1	5	2	8	9	6	3
8	5	3	4	6	9	7	1	2
9	2	6	3	1	7	5	8	4

UNA FOTO PER RECORDAR

FOTO: ARXIU FAMILIA CERVERÓ OLIVA

Biosca, anys 1950

Jordi Llauredó.- A principi de la dècada dels 50, el bisbe de Solsona, Vicenç E. Tarancón, va organitzar una pelegrinació de la imatge de la Mare de Déu de Fàtima, per tots els pobles del bisbat. Acabava d'inaugurar un santuari dedicat a aquesta imatge a Tàrrega i va voler que tots els pobles s'hi afegissin. A cada parròquia organitzaven festes i enramades per rebre la comitiva encapçalada pel propi Tarancón.

A Biosca també van guarnir els carrers amb do-

massos i enramades amb un arc on es llegeix "Plena ets de gràcia", llegenda en català -en aquells anys!- dedicada a la Mare de Déu.

A la foto veiem l'entrada al poble pel Camí Nou, just a l'alçada de la font i ca la Gràcia, el forn vell. Distingim al Senen Cerveró, la Rosa Oliva i Rosa Cerveró, de ca la Gràcia. Segurament no trigaria en arribar la comitiva presidida pel que després seria el cardenal de la transició.

SERVEI DE GASOIL A DOMICILI

**TALLER DE REPARACIONS
DE VEHICLES**

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:

973 47 35 84

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

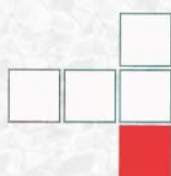

CDT

Clínica Dental Torà

Dra. SILVIA ZURITA RODRÍGUEZ
Dr. CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

Plaça de la Creu, 13
Tel. 973 47 35 27
25750 TORÀ

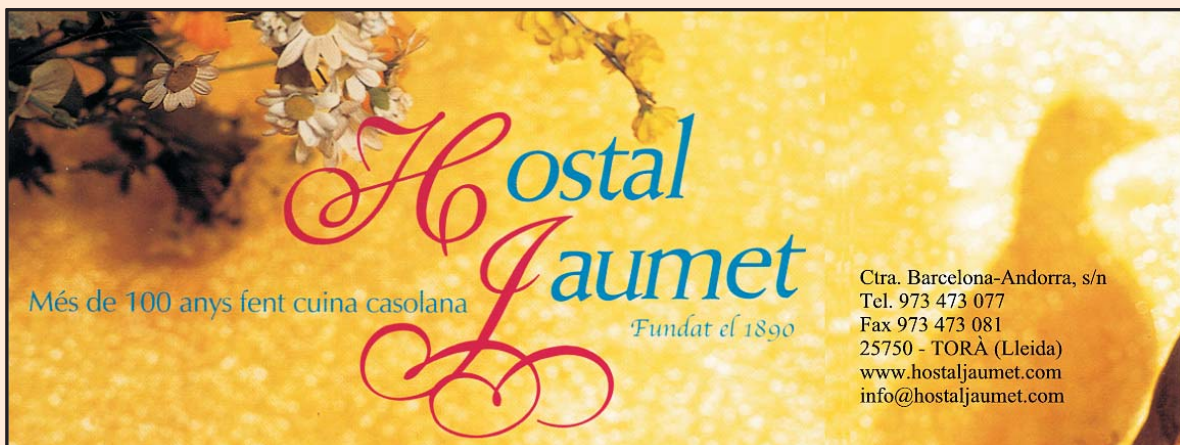
VILAMÚ SA

Ctra. d'Andorra, 14
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 47 30 61
Fax. 973 47 34 36

MARBRES, GRANITS, LLARS DE FOC, LÀPIDES,, MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ, MOBILIARI PER A LA CUINA I BANY, MAQUINÀRIA,
PINTURES, MUNTATGE DE PLADUR, ELECTRODOMÈSTICS

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

ELECTROINSTAL·LACIONS

MASANÉS

ELECTRICITAT FONTANERIA CALEFACCIÓ

Tel-Fax: 973473200 Plaça del Vall, 34. 25750 TORÀ (Lleida)

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

ANTIGA CASA "Maolí"

EMBOTITS ARTESANS

- MATANÇA
- ELABORACIÓ
- DEGUSTACIÓ

Quatre generacions al servei del client

Pl. de la Creu, 7 - 25750 TORÀ Tel. 973 473 051
www.casamagi.com cosco@viladetora.net